

RUMUNIJOJE

KOVA SU SOVIETŲ ĮTAKA SMARKĖJA

Neseniai viso pasaulio spaudą apibėgo žinutė iš 'Paryžiaus diplomatinio sluoksnių', kad Rumunijoje buvo sušaudytas generolas Ion Serb už... špionazą Sovietų Sąjungos naudai. Iš pirmo žvilgsnio ta žinia skambėjo visai neįtikėtina. Juk tai būtų maždaug tas pats, jei už špionazą amerikiečių naudai būtų sušaudytas koks Pietų Vietnamo generolas!

Iš tikro oficialiai apie tai niekados nebuvo pranešta, tačiau dabar (kovo 6 d.) Der Spiegel praneša, kad nors gen. Serb likimas ir nežinomas, esą tikra, kad jis buvo pereitų metų liepos mėn. suimtas kartu su kitais 40 aukštų karininkų.

Kad supratus, kas vyksta, reikia atsiminti, jog didžiausias nūdienės sovietų įtakos ramentis Rumunijoje kaip tik ir yra kariuomenė. Kai sovietai įsiveržė į tą kraštą, jie tuoju pat pravedė labai didelę rumunų kariuomenės 'čistką', kurios metu buvo sušaudyta ar kitaip likviduota dešimt tūkstančių karininkų už bendravimą su vokiečiais. Už tą "valymą" atsakingas yra dabartinis prezidentas Nicolae Ceausescu, tuo laiku buvęs vyr. armijos politruku.

1952 metais buvo pravešta nauja 'čistka'. Šį kartą paties Stalino įsakymu buvo ieškoma 'titoistų'. To valymo metu buvo likviduota bent 80% aukštesnių karininkų ir 30% jaunesnių. Tą valymą pravedė senas komunistas, generolas Emil Bodnaras. Įdomu, kad jo tėvas buvo ukrainietis, tarnavęs Austrijos - Vengrijos žandarmerijoje, o motina vokiečių, 1940 m. iš Rumunijos repatriavusi į Vokietiją. Pats Emil Bodnaras buvo senas sovietų šnipas, kuris jų įsakymu ištojo į buvusią nelegalią rumunų kompartiją. Po karo jis buvo paskirtas Rumunijos saugumo viršininku ir vėliau jam buvo pavesta perorganizuoti rumunų armiją. Maskvos įsakymu armija buvo laikoma nepriklausoma nuo Rumunijos kompartijos kontrolės. Į karininkų korpą buvo priimami ne partijos nariai, bet bepartiniai, kuriuos vėliau stengtasi perauklėti pagal savo, maskvinį kūrpalį. Nauji karininkai buvo verbuojami iš karininkų šeimų, kas privedė prie to kad karininkai šiandien yra beveik atskira, gerai apmokama, kasta. Pats generolas Bodnaras šiandien yra min. pirmininko pavaduotojas, CK ir politbiuro narys bei, apilai imant, numeris 2-ras Rumunijoje po Ceausescu.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

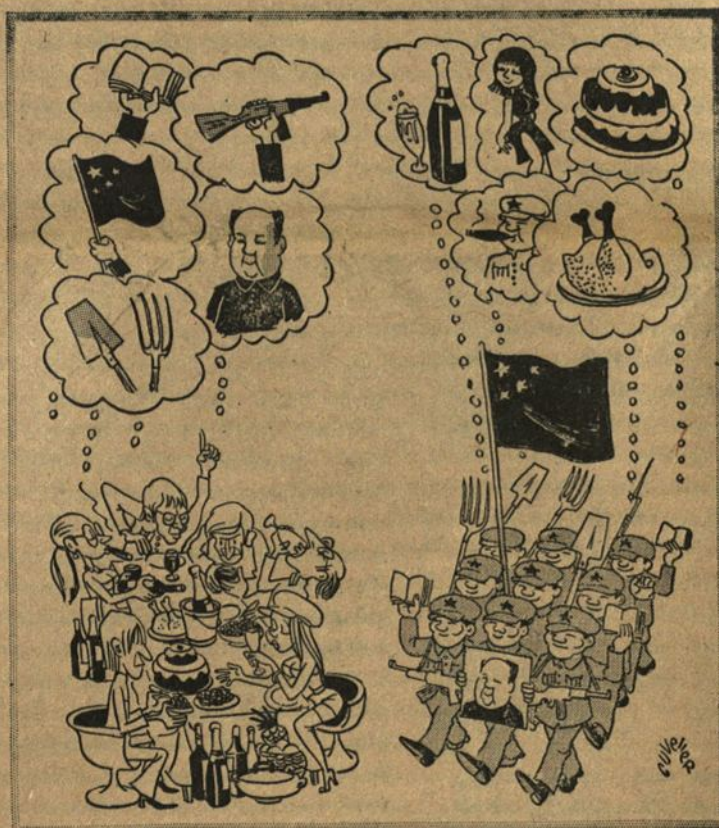
1967 metais karininkų tarpe buvo kilęs sumanymas Ceausescu pašalinti, bet Maskvai tiesiogiai neįsikišus, tas sumanymas nuėjo niekais. Armija šį kartą naujo valymo nepergyveno.

Sovietams okupavus Čekoslovakiją 1968 m. Ceausescu suorganizavo milicijos būrius 'liaudies gvardiją' kuri eventualiai turėtų pasipriešinti nedidelei -- 130.000 vyrų -- Rumunijos kariuomenei. Ceausescu taip pat pradėjo ieškoti paramos Kinijoje. 1970 ir 1971 metais Kinijoje lankėsi bent keturios rumunų delegacijos. Buvo paleisti gandai, kad kiniečiai sutiko duoti rumunams atominius užtaisus, jų turimom vidutinio tolumo sovietų gamybos raketom. Kiniečiai rumunus

kaip išmitydami garbino, vadindami juos "didvyrių tauta, kuri nenusileis prievartai". (Rusai tuo tarpu nuo caro laikų apie rumunus yra pačios blogiausios nuomonės. Jiems rumunai yra įtartina profesija, o ne tautybė.)

1971 m. Ceausescu viešint Pekine, armijoje vėl buvo planuojama jį nuverst, po to kaip tik ir buvo suimtas gen. Serb.

Maskva kol kas vengė tiesiogiai įsikišti, iš dalies dėl to, kad neįsikišus Jugoslavijos, kurią vėl stengiasi paminti savo globon. Užtat neaišku, kiek laiko ji dar pakės Ceausescu, bet laukdamas atsiskaitymo, Ceausescu savo tiesioginį priežiūrą, kaip partijos igaliotinis perėmė krašto gynimo, saugumo, policijos ir teismų priežiūrą.

Kiekvienas savaip išsivaizduoja ateitį...

KUDIRKOS KLAUSIMAS DAR NEUŽMIRŠTAS

Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga prieš kiek laiko kreipėsi į Amerikos prezidentą, viceprezidentą, senatorius ir kitus valdžios asmenis Simo Kudirkos reikalui.

Senatorius Charles Percy savo atsakyme mini, kad Simo Kudirkos klausimas pristatytas prezidentui ir National Security Council. Laiške senatorius taip išsireiškia: "Aš remiu kiekvieną pastangą išgauti Simui Kudirkai laisvę. Aš sutinku su jumis, kad šis klausimas yra nepaprastai svarbus "burning issue" daugeliui amerikiečių, tačiau noriu pridėti, kad tai turėtų būti "burning issue" visiems amerikiečiams."

Kitas atsakymas atėjo iš Baltųjų Rūmų, National Security Council, kur taip rašoma:

"Senatorius Dole perdavė mums Jūsų rašytus laiškus sausio 16 ir sausio 31 dieną Simo Kudirkos reikalui.

Jungtinių Amerikos Valstybių valdžia svarstė šį klausimą su sovietų val-

džios atstovais. Kaip benorėtume pakeisti lapkričio 23 dienos įvykius, tačiau galvojame, jog bet koks formalus reikalavimas sovietų valdžiai, bus jų tikrai atmetas.

Mes naudojome Raudono-

Choras "Viltis", vadovaujamas L. Kaulinio, dainuoja Vasa rio šešioliktosios minėjime, Philadelphiaje. K. Čikoto nuotrauka

jo Kryžiaus kelius padėti Simui Kudirkai.

Mes įvertinam Jūsų pasiūlymą daryti žygių Simui Kudirkai išlaisvinti, prezidento kelionės į Maskvą progą.

Prezidentas ruošia šiuo metu Maskvos pasitarimų darbotvarkę. Jis lieka giliai susirūpinęs šiuo tragišku įvykiu, kuris privedė prie Kudirkos jėga gražinimo į Sovietų Sąjungą, prie teismo ir kalėjimo.

Mes esame dėkingi už progą padaryti šį pareiškimą šio nelaimingo įvykio reikalui.

Gauti atsakymai parodo, jog Simo Kudirkos reikalas dar yra gyvas Amerikos administracijos narių tarpe. Turime nenuleisti rankų, o tęsti darbą toliau kol Simas Kudirka bus išlaisvintas.

ŽYGLIAI SIEKTI LAISVĖS S. KUDIRKAI

Dedamos pastangos įtaigoti JAV prezidentą R. Nixoną, kad jis būsimos, gegužės mėn., kelionės į Maskvą metu paveiktų rusus paleisti laisvėn nuteistą 10 metų priverčiamo darbo stovykloje Simą Kudirką. "Sunday News", milijoninio tiražo New Yorko "Daily New" sekmadieninė laida š. m. kovo 5 d. pranešė, kad specialus komitetas "Amerikiečiai dėl Simo" renkas parašus petijai, minėtu reikalu, prezidentui Nixonui. Jau surinkta 4.000 parašų ir tikimasi jų gauti iki 250.000. Komiteto petijoje pažymėta, kad S. Kudirkai buvusios paneigtos pagrindinės žmogaus teisės ir kad jo išdavimo rusams byla JAV gyventojų nesanti

KADA PASIKEIS PASAULIS?

ALG. TOLVYDIS

Prez. R. Nixono kelionė į komunistinę Kiniją sukrėtė visą pasaulį. Nors ji buvo iš anksto paskelbta, visiems žinoma, tačiau jos vaisiai ir šiandien yra mįslingai. Ne be reikalo Prezidentas apibūdino raudonąją Kiniją kaip mįslę JAV, o JAV — kaip mįslę Kinijai. Savo kelionės vaisius jis pavadino viso pasaulio pakeitimu per vieną dieną. Tačiau prancūzų žurnalistas Michel Gordey, žinomas Kinijos politikos specialistas, labai suabejojo, ar per vieną dieną galima pakeisti pasaulį. Jis pažymėjo, kad Nixono kelionė pakeitė tik pasaulio politikos situaciją. Ir tai, mums atrodo, bus tiksliausiai apibūdinta.

Konkretus kelionės vaisius yra komunikatas. Žino-

pamiršta. Eltos žiniomis, Komitetui "American for Simas" vadovauja Daiva Kezienė. Veiklą finansuoja "Laisvės žiburio" radijas New Yorke, R. Kezio vadovaujamas. Komiteto likusieji nariai yra ne lietuviai. Numatoma žygius dėl S. Kudirkos dar toliau plėsti.

Minėto dienraščio dar paskelbta, kad New Yorko, Queens atstovas Albany miesto seimely, F. Schmidt pasiūlęs rezoliuciją, kurioje JAV Kongresas prašomas perduoti prez. Nixonui pagedavimą Kudirkos laisvės reikalą iškelti viešnagės Maskvoje metu. Laikraštis įdėjo S. Kudirkos nuotrauką. (ELTA)

Vasario 16 proga į Lietuvos konsulato ir Lietuvos Laisvės Komiteto priėmimą New Yorke atsilankė daug svečių. Nuotraukoje iš kairės: Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Ieva Trečiokienė, LLK pirm. V. Sidzikauskas, Emilija Čekienė ir Albinas S. Trečiokas. L. Tamošaičio nuotrauka

ma, jis gal būt neviską pasako, kas buvo slaptaix Nixono kalbėta su Mao-Tse-tung ir Chou En-lai. Nors prez. Nixonas tvirtina, jog nėra jokių slaptų susitarimų tarp raudonosios Kinijos ir JAV padaryta, tačiau joks politikas nepasakys, kas slaptaix yra susitarta. Jei ir būtų kokie slapti susitarimai, jie mūsų nejaudintų, o jaudintų tik Maskvą.

Šį kartą teliesiu tik komunikato dalį, kuri kalba apie laisvosios Kinijos, vadinamos Formozos (portugaliskai "Graziosios"), kiniskai vadinamo Taiwan, likimą. Raudonosios Kinijos pažiūra į Taiwaną komunikate taip suformuluota: "Kinijos liaudies vyriausybė yra vienintelė legali Kinijos vyriausybė. Taiwanas yra Kinijos provincija, kuri jau iš seno priklauso Kinijai. Taiwanio išlaisvinimas yra Kinijos vidaus reikalas, į kurį joks kitas kraštas neturi teisės kištis. Ir visos JAV karinės jėgos bei kariniai įrengimai privalo būti iš Taiwanio atitraukti. Kinijos vyriausybė priešinsis bet kokiam aktyvumui sukurti "vieną Kiniją, vieną Taiwaną", "vieną Kiniją, dvi vyriausybes", "dvi Kinijas" ir "nepriklausomą Taiwaną". Ji laikysis nusi-statymo, kad Taiwanio statusas turės būti išspręstas". JAV vyriausybės vardu komunikate pažymėta, kad "visi kiniečiai abiejose Taiwan pusėse yra nuomonės, jog tėra viena Kinija ir kad Taiwanas yra Kinijos dalis. JAV vyriausybė šito pagrindinio dėsno nenuginčija. Ji užtikrina dar kartą interesą, kad Taiwanio klausimas būtų taikiu būdu sprendžiamas pačių kinų. Šito pagrindo pasėkoje ji užtikrina, kad jos galutinis tikslas yra visas JAV karines jėgas ir karinius įrengimus iš Taiwanio atitraukti".

Ši komunikato dalis skaudžiai paliečia Taiwanio demokratinę Kiniją. Ko nori raudonoji Kinija, mums iš komunikato visiškai aišku: ji nori Taiwaną likviduoti ir prijungti prie komunistinės Kinijos. Jei JAV atitrauks karines jėgas ir išsiveš karinius įrengimus iš Taiwanio, tai Taiwanas bus paliktas likimo valiai. Be (Nukelta į 2 psl.)

LIETUVIŠKOJO GYVENIMO NUOTAIKOS

EMILIJA ČEKIENĖ

TRŪKSTA DRĄSOS IR UGNIES

Pravartu paminėti vieną iš pačių didžiausių ir blogiausių mūsų ydų vis plačiau įgijamą iš dabartinio pasaulio, ypač iš JAV sumasėjusio žmogaus, kuris, kaip matome, nebepritaikęs jokių autoritetų nei amžiaus pagarbos, verždamasis į priekį, niekinamas kiekvieną pakelį pasitaikiusį, būdamas įsitikinęs, kad jis yra pats išmintingiausias visagalys žinovas. Itin reiškia neapykantą kiekvienam iškilęs žmogui tiek materialiai tiek dvasiniai. Fanatiškai neapkenčia žmonių, kuriuos nors atveju iš masės išsiskiriančių: talentų, profesija ar bent kokiais sugebėjimais nors ir praprasčiausiu darbštumu.

Filosofas Ortega y Gasset savo knygoje "Masių sukilimas" pabrėžia, jog masės žmoguje viešpatuoja laukiniškumas, įtūžimas. Jis nejaučia jokio atsakomybės jausmo, tolerancijos ar žmogiškumo. Jam nėra autoritetų, nėra vyresniųjų, yra tik tai, ką jis pats sako ir daro. Tą aiškiai rodo dabartinio pasaulio įvykiai.

Toks sumasėjusio žmogaus tipas vis labiau brauziasi ir į mūsų lietuviškąjį pasaulį. Iškilęs žmogus neiekinamas girdime praktiškam gyvenime ir skaityme spaudoje talentų nuvertinimus, o ypač neapykantą liejasi mažų būrelių ar posėdžiautojų pasikalbėjimuose. Toks sumasėjusio žmogaus tipas jautriai paliečia mūsų spaudą bei visus laikraštinius. Gal todėl jie pirmieji tą klausimą kartu su kultūrininkais ir pradėjo išsamiau nagrinėti.

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba, vadovaujama rašytojo Vytauto Alanto, aktyviai išjudino ilgai miegojusią organizaciją pradedant leisti savo biuletenį Pranešėją, o naujasis pirm. kun. Juozas Vaišnys taip pat energingai ėmėsi davovauti LŽS-gai kitu požiūriu, įvedant kartą į mėsę pasikalbėjimus, diskusijas aktualiais kultūriniais klausimais.

Patį jautriausią mūsų šios veiklos temą buvo diskutuojama pirmame LŽS centro valdybos surengtame pasikalbėjime kovo 1 d. Chicagoje apie mūsų spaudos dabartinį veidą ir laikraštinių pareigų, kaltinant juos objektyvumo stoka. Esą vieni talentai ar visuomenės darbuotojai į padan-

ges iškeliama, kiti, nors iš tikrųjų daug vertingesni, niekinami, iškeliama tik jų darbų neigiamybė arba visai nutyliama, "užmirštami" paminėti. Savitai tuo klausimu išsireiškė Z. Kevalaitytė-Visockienė, jog "geriau pagirti, negu sudirbti", bet ir čia pat ji patikslino, kad visada tik giriamas laikraštinių nuvertina ir save, nes lyg parodo, kad nieko geresnio jis ir nesupranta. (Draugas, kovo 3 d.).

Viską tik giriantis žurnalistas, sakoma, nori vien simpatijų visuomenėje įsigyti, tartum Amerikos politikai prieš rinkimus, nes pasakys teisę, liksi amžinu priešu. Visą girsi — būsi masei pataikaujantis laikraštinių, kitaip sakant, dabartinių laikų masės žmogus, nelyginant sovietijoje, kur visa literatūra, menas ir spauda, visi talentai pajungti marksistinės-lenininės sistemos garbinimui.

Tačiau laisvojo pasaulio laikraštinių gali ir privalo būti objektyvus, aprašinėti įvykius, vertinti talentus bei darbus griežtai vadovaudamasis aukštos tolerancijos dvasia.

Klaidų pasaulyje niekas negali išvengti, tuo sunkiau mūsų spaudai, kurios taktininkai tik prabėgomis užfiksuoja lietuviško gyvenimo įvykius, bet blogiausia yra tai, kada jis sąmoningai pats neklysdamas skaitytų klaidina.

Dėmesį atkreipia solisto S. Baro diskusijose pareikštos mintys, kad spaudos žmonės turėtų ieškoti žinių, o pas mus laukiama, kad žinios pačios ateitų į redakciją.

Deja, taip nėra. Mūsų menininkai ir parengimų vadovai taip manydami klysta. Daleiskime, kad tik mūsų lietuviškos redakcijos laukia žinių, nes jie neturi profesionalų žmonių, gaudančių žinias, visi bendradarbiai duoną pelnosi kitur. Tačiau nei amerikiečių didžiųjų laikraščių profesionalai nelaksto patys žinių ieškoti. Net į didelį įvykį reikia ne tik pakviesti, bet ir ne vėliau kaip prieš dvi savaites pasiųsti būsimą koncerto programą ar kito įvykio trumpą turinio informaciją, santrauką, kad žinotų ar verta vykti, kiek tas įvykis bus vertingas ir skaitytojams įdomus. Juk ir prezidentas kviečiasi spaudos konferencijas tik tada, kai turi ką nors pasakyti visuomenei.

Visi teatrai ir operos patys išsiuntinėja spaudai savo programas iš anksto taip pat su turinių santraukomis. Spaudos atstovams paskirtos nuolatinės vietos ir, net didieji talentai būna patenkinti, jei apie juos parašo keletą teigiamų eilučių, nors pažymėdami ir trūkumus, be kurių joks talentas neapseina. Tuo tarpu mūsų mėgėjus lietuvių spauda turi iškelti į padangę, kitaip liksi jų didžiausiu priešu, jei salioninės jaunos dainininkės nepasiskelbsi garsia soliste. Mes turime vertinti kiekvieno besireiškiančio talento ar kitaip kultūrinį tautinį darbą dirbančio gerus norus ir pastangas, bet nedaryti žvaigždėmis. Ir man rodos, kad mūsų spauda tuo keliu ir stengiasi eiti.

Tačiau, ne be pagrindo kultūrininkai tose diskusijose kaltino laikraštinius ypač literatūrinio atveju. Esą antraeilės knygos išliaupsinamos, o pirmieji ir jų autoriai nuvertinami arba bent jau nutyliami ir

tuo klaidinamas visuomenės estetiškas skonis, o literatūrinio požiūriu einama žemyn. Tokiu subjektyviu vertinimu pasižymi ypač tokie žurnalistai ar literatūros bei meno kritikai, iš kurių daugiausia objektyvumo visuomenė laukia ir būna apvilta, kai pasirodo šimtaprocentinis asmeniškumas, gi už vis blogiausia — partiškumas. Kartą man teko matyti iš redakcijos gautą padėkos laišką už knygą su priedu: "knyga gera, parencizuotume, jei nebūtų įrašytas knygą finansavusios organizacijos vardas. Kaip vėliau paaiškėjo, ta organizacija šiek tiek skirtingų ideologinių įsitikinimų, bet visiškai tu pačių siekių, kaip ir minėtas žurnalas. Arba savo partiečio trumpas rašinėlis priskiriamas prie aukščiausio literatūrinio žanro, o tuo tarpu knygos kartais net ir tarptautiniu mastu pripažintų rašytojų visai nutylimos nenorint visuomenės kiršinti arba iškelti tik neigiamybės. Toks kritikas, norėdamas nuvertinti kitą tik pažemina save.

Kalbant apie subjektyvias kritikas, optimistiškai nusiteikusi žurnalistų diskusijose savo nuomonę pareiškė jaunosios kartos atstovė E. Juodvalkytė: "Jei po kritiško spaudos pasisakymo yra kitokių balsų, telefoninių skambinimų redakcijai — tai gerai. Tai

Nuomonės ir pastabos

NEREALISTINĖ AMERIKONIŠKA POLITIKA

Buvo visiškai vietoje ir laiku, kai ALT vadovybė, pirm. dr. K. Bobelis ir vicepirm. dr. K. Sidlauskas, apsilankę Valstybės Departamente Washingtono ir prašę paaiškinimų, ką reiškia JAV vyriausybės atstovų vengimas minėti apie Baltijos kraštų okupaciją, tų valstybių suverenumo atstatymą, pasitenkinant tik miglotu "apsisprendimo teisės" pripažinimu. Toks principas gali patikti tik Afrikos, Azijos ar Pacifiko puslankinėms tautelėms, kurios niekada neturėjo nepriklausomo gyvenimo, tik jau ne kultūringoms Baltijos tautos, turinčioms savo istoriją, valstybinio gyvenimo tradicijas ir nekartą liejusiomis kraują dėl savo valstybinės nepriklausomybės. Pripažinti joms tik "self-determination" principą yra įžeidimas. Juk JAV dar pripažįsta Baltijos valstybių diplomatinis atstovus, tačiau vengia pasisakyti dėl tų kraštų nepriklausomybės ir suverenumo atstatymo. Čia yra kažkoks galvojimo su-trikimas.

Valstybės Dep-to pareigūnas D. Martin paaiškino ALTA atstovams, girdi, "galimas dalykas, kad bus sukurtos Europos Jungtinės Valstybės, į kurias įsijungs

1972 m. Lietuvių Fondo valdyba. Iš kairės sėdi: St. Džiugas — spauda ir inf., dr. J. Valaitis — pirm., ir pulk. A. Reklaitis — reikalų ved. Stovi iš kairės: K. Barzdukas, — išd., J. Kučėnas, ypatingi reikalai, adv. P. Žumbakis, teisinis patarėjas, K. A. Girdvilas, sekret., ir P. Želvys — išd. patarėjas.

rodo, jog išjudinami žmonės. Mums trūksta drąsos ir ugnies".

Jos nuomonė labai teisinga. Nėra reikalo būti tokiam jautriam rašytojui, menininkui ar kitokiam talentui net ir laikraštiniui dėl vieno kito tendencingo neigiamo pasisakymo išsigąsti, o reikia ir toliau ramiai savo darbą tęsti. Tokių pavyzdžių turime ne vieną, kurie daug atliko lietuvių pabūgę nuolatinį "kritiką tautai naudingų darbų nekų", tikrai neigiamybių kituose ieškotojų, visai užmiršusių bent retkarčiais pažvelgti ir į save.

gystę, smerkia nacionalizmą ir t.t. Kaip paskutiniai įvykiai rodo, net ir per gerą ketvirtį šimtmečio viename garde laikomos serbų, kroatų, slovėnų, makedonėčių ir kt. tautybės neįstengė susidraugauti, sudaryti tvirtą politinį junginį. Vis kuri nors tautybė jautėsi skriaudžiama. Reikėjo pavartoti teroro priemones prieš kroatų, visticiek Jugoslavijos Federacija netrukus subyrės. Jungtinėse Tautose ir dabar yra daug valstybių, mažesnių negu baltiškosios, Juk ir čia pat, Centrinėje ir Pietų Amerikoje, yra visa eilė mažų savarankiškų valstybių, nors gyventojų kilmė, kalba ir religija yra ta pati — ispaniška, katalikiška. Tautos ir valstybės sukuria ne tik etniniai elementai, bet ir istorinis procesas. Amerikiečiams reikėtų truputį pasimokyti iš gyvenimo faktų ir atsisakyti fikcijų. Amerikiečiai neturi tautybės supratimo, patys būdami visokių tautų, rasių ir kultūrų mišinys. Kitaip yra Europoje, kur nacionalizmas yra tokia jėga, prieš kurią visa kita yra niekis. Ten netiek svarbu ekonominė gerovė, kiek tautinis savarankiškumas.

Būdinga, kad šiuos klausimus JAV vyriausybei iš lietuvių pusės iškėlė ALTos atstovai. Tuo tarpu iš estų pusės juos aiškinosi Estijos diplomatinis atstovas. Taip ir turėtų būti. Mūsų diplomatai tegul necituoja poezijos savo viešose jautriose kalbose, bet daro diploma-

tinus demaršus ten kur reikia. Bailumas ir nuolankumas dar niekam nepadėjo. Taiwanas nesilanksto ir aiškiai pareiškė savo protestą. Tuo būdu tikrai daugiau laimės. Viešoji nuomonė yra kiniečių nacionalistų pusėje.

Prez. Nixonas, nuvykęs į komunistinę Kiniją, nuvežė padėjęs ant lėkštės dovaną: nacionalistų valdomą Taiwaną. Už tai gavo tik Pekino komunistinių mandarinų šypsena ir ryžių degtinės stiklę, ir nieko daugiau. Visados pralaimėjęs vyksta pas laimėtoją maldauti malonės. Komunistai geraširdiškumu nepasižymi. Ką gavo mūsų Bizauskas už pasidavimą Stalinui? Kaukazietiško vyno bonką ir kulką į pakaušį. Ką dabar Nixonas nuvežė dovanų į Maskvą? Tik Baltijos valstybių ar ir visos Rytų Europos okupacijos pripažinimą "visiems laikams"? O gal duos Maskvai laisvas rankas "susitvarkyti" ir dėl likusios dar laisvos Europos dalies? Vis dėl "įtampos sumažinimo". Amerikiečiai neturi stiprių nervų. Jeigu tik nusileisi, tai komunistai bematant sukurs naujas "įtampas". Jau protestavo dėl laivyno bazės Graikijoje, netruks protestuoti ir dėl Guantanamo bazės Kuboje, ar net Floridoje... Tuo tarpu amerikiečiai dėl sovietų bazių Egipte nei mur-mur. Tai nėra užgauliojimai, bet labai realūs susirūpinimas vykstančių faktų šviesoje.

Delta

Kada...

(Atkelta iš 1 psl.)

abejo, Taiwanas ir pats ginasis nuo raudonosios Kinijos, tačiau jo likimas bus problematiškas. Juk 14 milijonų argi pajėgs atsispirti 800 milijonų valstybei, suorganizuotai militariniais pagrindais?

Moralinis ir politinis smūgis, suduotas Taiwano Kinijai, yra kartu ir smūgis demokratijai ir demokratinėms laisvėms. Komunistų, rusų ar kinų, pavergtoms tautoms ir žmonėms šiuo smūgiu yra mažinamos viltys ir griauamas pasitikėjimas, kad pasaulis yra keičiamas demokratijos naujai. Mūsų, lietuvių, visos simpatijos yra skriaudžiamųjų pusėje, šiuo atveju laisvųjų Taiwano kiniečių pusėje. Mūsų nuomone, pasaulis tik tada pasikeis, kai visos tautos ir visi žmonės bus laisvi demokratine prasme, kai komunistinės diktatūros sužlugdytos. Ar prez. Nixonas dirba ir šia linkme?

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSINIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSINIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMŠ PASAANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSINIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

VISUOMENĖ NORĖTŲ DAUGIAU ŠVIESOS

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas yra didelis įvykis. Tai yra netiktai masinis reiškinys, lietuviško pasaulinio masto sambūvis, jungiąs per atstovus visą laisvojo pasaulio jaunimą į vieną organizuotą masę. Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas yra deklaratyvinis reiškinys.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje kilusi kongreso idėja buvo gana entuziastiškai pasitiktą ir plačiosios mūsų visuomenės. Jaunimo sąvoka žavi. Juo labiau, kada tos sąvokos atributais tampa visuomeninė jaunimo veikla, ištikimybė tikriems politinės išeivijos idealams, netgi lietuvių kalbos vartojimas, kaip komunikacijos priemonė.

Visokių pusta vėjų lietuviškos išeivijos kuluaruose ir užkulisiuose. Vieni vėjai alino senus lietuviškos idealus, kraipė savos, suverenos valstybės sąvoką, buvo atradę satelitinės lietuvių valstybės pakaitalą, ištikimybę savo principams šaržavo kaip "nūdėsusį arkli", šmaizinėjo aplink Pirmojo jaunimo kongreso rezoliucijos komisiją, pristatinėjo okupacijos siautuli kaip naujos lietuviškai-tarybinės visuomenės užuomazgą, esą, su ta nauja visuomene galima tartis ir sutarti, mito lietuvių mitu, vis išliekančiu tarp ryškių lietuviškų kvilingų...

Ir, štai, vyksta Antrasis lietuvių jaunimo kongresas, ir to kongreso išvakarėse deklaruoja ištikimybę tradicinei lietuvių bei ir net patikinama, kad nebus užmirštas tas geras, jau toks per Mokslo ir kūrybos simpoziumą senamadiškas Lietuvos Himnas! Tai nuostabus įvykis, tai ilgai lauktas renesansas!

Kongreso organizavimas prasidėjo kongreso finansavimu. Ši mintis ypač reljefiška tiems, kas arti pinigų ir kartu netoli lietuviško idealizmo. Tai praktiškas, realus, kasdieniškas reikalas supratimas. Šitai mus įtikina amerikoniškojo dolerio meistrai, žydai, su nepaprastu entuziazmu ir nuostabi organizuotumu remia savo institucijas ir sumanymus. Mūsų pastanga žengti išmintais takais apšvatinėjomis pompastiškais vėjais rezultatais. Mes įtikėjome, kad ir mūsų tarpe daug kas įmanoma. Įmanoma gi dėlto, kad ne piniginės, bet širdys remia idėją ir sumanymą. Kieno širdis neprasišveria, neatsivers ir storčiausia pinigine.

Šitokiam procese labai pavojingi akligatviai. Pavojingi tie skersgatviai, kur šaltoki, vėsūs skersvėjai išpučia entuziazmą.

Ar neaptikome tokių akligatvių?

Rinkliavų laikotarpis tebeina. Jo padariniai patys kalba už save. Finansinė įvykio pusė žengia savo normaliu, kad ir gruoduotu keliu.

Kaip su kita reiškiniu puse? Su idėjine kongreso dalimi? Nei spauda, nei visuomenė iki šiol neturi pranešimo, kaip formuojama kongreso idėjinė programa. Niekas nežino programų, pranešimų paskaitų, diskusijų seminarų pavadinimų, nieko negirdėti apie asmenis, kurie stovės kongreso metu prie katedrų.

Kada kongreso finansavimas nuskambėjo nuo pirmųjų jo organizacinių valandų, kongreso reiškinys turinys, prelegentų veidais, iki šiol sudaro didelę ir aišką, nemalonią mįslę. Ar gi paskutinėmis dienomis bus durstomas tas didelis pastatas, kuriam jau dabar privalu būti žinomai, traukti dalyvius savo vardais, paskaitų turinio atrakcija, pasirengti diskusijoms, seminarams, paklausimams.

Šita kongreso pusė, greta finansinės ir administracinės, atrodo lyg neesminis dalykas. Tuo tarpu čia su krauta visa ir absoliuti esmė! Galima niekus tauzyti prašmatnioje prabangaus viešbučio salėje, galima ten ir kenkti, įeigu susimokyti, lietuviškai idėjai. Bet galima kukliai, perdėm asketiškai, susėsti žemėje, kur nors, kad ir Dainavos pušynėlyje, ir paskaitose, pasikalbėjimuose, idealistinėje auto-indoktrinacijoje liesti temas, kurios apvaisins, noks, formuos mūsų jaunimą lietuviškos idėjos testinui. Idėjinė kongreso pusė iki šiol dar nežinoma. Tuo tarpu ir spaudai būtų prakilnu, greta finansinių vėjais rezultatu, skelbti temų ir prelegentų vardus! Visuomenė norėtų daugiau šviesos. Teneatrodų kažkokiu suokalbiu tos naujienos prilaikymas organizaciniuose stalčiuose.

Savaime aišku, nesugestijonuojame bet kurios dienotvarkės. Sveikam protui esant, dienotvarkė turi būti idealus temų, aspektų, įžvalgumo balansas. Audiatur et altera pars (kalba abi pusės) yra bet kurios informacijos atrama ir respektas visuomenei.

Tad, visuomenė nori šviesos. Kuo anksčiau ji gaus informacinių davinių, tuo prielankesnė ji bus sumanymui.

Dr. Leonas Kriaučiūnas, Laisvojo pasaulio IV tautinių šokių šventės komiteto pirmininkas (dešinėje) ant savo pečių neša didelę atsakomybę už šventės sėkmę ir dėl to dažnai tariaisi su savo talkininkais. Čia matome iš kairės: Br. Šotą, šventės meno vadovą Genovaitę Breichmanienę, Br. Vindašienę -- komiteto sekretorę, F. Zapolį ir patį pirmininką dr. L. Kriaučiūną.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS DARBYMETIS

Mikliai sukasi dr. Leonas Kriaučiūnas Tautinių Šokių Šventės sukury. Čia reikalų daugybė. Reikia sudaryti šokių grupių sąrašus. Paruošti šokamų šokių leidinius, informuoti šokių mokytojus (ši kartą tas įvyko Jonyno vasarvietėje šokių mokytojų kursoje). Palaikyti labai artimus ryšius su kiekviena grupe, spręsti iškilusias problemas. Pakviesti stiprų, šokių srity patyrusių meninės dalies vadovą, o taip pat ir tarpininką šokiams suvienodinti. Reikia pasirūpinti patalpų išnuomavimu ir programomis pačiai šokių šventei, jaunimo talentų vakarui ir šventės užbaigimo banketui. Užmegzti artimus ryšius su įtakingais amerikiečiais, spaudos atstovais, pagal reikalą suruošti jiems tinkamą priėmimą. Pasirūpinti šventės orkestrais ir visa muzikine dalimi, su rista su tautiniais šokiais ir šalia vykstančiais parengimais. Lietuviškoje spaudoje, radijo ir televizijos programose dažnai ir išsamiai informuoti, o taip pat išleisti ir pačios šventės leidinį su grupių aprašymais, nuotraukomis ir pan. Visam šitam įvykiui reikia sukelti piniginių vėjų, kuris yra ypatingai reikšmingas ir būtinas. Kelionpinigiai šokių grupėms, ypatingai iš kitų kontinentų, ir dalies jų išlaikymas bei visa kita. Šiuo vėjumi bus suteikta pagalba ir jaunimo kongreso atstovams.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Šokių grupę paruošti šventei nėra vienos dienos darbas. Tai, mažiau, vienerių metų reguliarius mokymasis šokti. Bet neteko patirti, kad kas dėlto dejuotų. Mat čia vyksta didelis lietuviškas judėjimas, kada vaikai nors vieną kartą savaitėje, susieina pašokti. Jie čia pagyvena mintimi, jog ruošiasi dideliame lietuviškam pasirodymui, jog bus gražiai tautiniais rūbais pasipuošę, bus daug žmonių, ir jie tame dideliame parengime dminuos. Nuolat susitikdami, jie susipažįsta, susidraugauja, turi daugiau progos lietuviškai kalbėti ir girdėti. Tas juos patraukia į lietuvišką mokyklą ir organizacijas. Tai ir yra neabejotina pagalba tautinei sąmonei ugdyti.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

vams, nes dalis jų bus įsijungę į šokėjų eiles.

Taip ir išsitiesė visa virtinė darbų, kuriems atlikti reikia stiprios organizacinės patirties, meilės tautinių šokių meninui ir realaus savai tau tai pareigų supratimo. Šias visas ypatybes ir turi mūsų visuomenei gerai pažįstamas dr. Leonas Kriaučiūnas, ateinančios Tautinių Šokių Šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Šokių grupę paruošti šventei nėra vienos dienos darbas. Tai, mažiau, vienerių metų reguliarius mokymasis šokti. Bet neteko patirti, kad kas dėlto dejuotų. Mat čia vyksta didelis lietuviškas judėjimas, kada vaikai nors vieną kartą savaitėje, susieina pašokti. Jie čia pagyvena mintimi, jog ruošiasi dideliame lietuviškam pasirodymui, jog bus gražiai tautiniais rūbais pasipuošę, bus daug žmonių, ir jie tame dideliame parengime dminuos. Nuolat susitikdami, jie susipažįsta, susidraugauja, turi daugiau progos lietuviškai kalbėti ir girdėti. Tas juos patraukia į lietuvišką mokyklą ir organizacijas. Tai ir yra neabejotina pagalba tautinei sąmonei ugdyti.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip lietuviai pabendrauti. To ypatingai trūksta ten, kur dar ir silpnai veikia lietuviškos jaunimo organizacijos. Gi dalyvaudami tautinių šokių grupėje, jie kas savaitę susieina, pagyvena lietuviška nuotaika, neretai čia nuaidi ir lietuviška daina, o labai dažnai užsimezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

simezga ir rimtoji draugystė, vedanti į lietuviškos šeimos sukūrimą. Jau nekalbant apie pačios tautinių šokių šventės entuziazmą, kur daugybė jaunų studentų iš "peties pila" Malūną, Kalvelį, Šustą ar kitus smagius ir gyvus mūsų tautinius šokius, o čia tūkstantinės minios jiems plojimu dėkoja už jų jauną įnašą mūsų lietuviškos šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Šokių grupę paruošti šventei nėra vienos dienos darbas. Tai, mažiau, vienerių metų reguliarius mokymasis šokti. Bet neteko patirti, kad kas dėlto dejuotų. Mat čia vyksta didelis lietuviškas judėjimas, kada vaikai nors vieną kartą savaitėje, susieina pašokti. Jie čia pagyvena mintimi, jog ruošiasi dideliame lietuviškam pasirodymui, jog bus gražiai tautiniais rūbais pasipuošę, bus daug žmonių, ir jie tame dideliame parengime dminuos. Nuolat susitikdami, jie susipažįsta, susidraugauja, turi daugiau progos lietuviškai kalbėti ir girdėti. Tas juos patraukia į lietuvišką mokyklą ir organizacijas. Tai ir yra neabejotina pagalba tautinei sąmonei ugdyti.

Ypatingai didelės reikšmės tautinis šokis suteikia mūsų studentų. Ji, išblaškyta po įvairius universitetus, labai retai randa progą kaip liet

JURATĖ STATKUTĖ DE ROSALES

TRYŠ NAUJI KLAUSIMAI LEONO SABALIŪNO TEŽĖ APSVARŠČIUS

Politinį mokslų daktaro, prof. Leono Sabaliūno knygą "Nationalism to Communism 1939-1940, Lithuania in Crisis" smulkiai tyrinėja minėto laikotarpio Lietuvos vidaus politikos, ekonomijos ir užsienio politikos detales. Knygai baigiasi su sovietų okupacija.

Savo metodais veikalas primena lavono skrodimą: kiekvienas žuvusios Nepriklausomos Lietuvos organas yra kruopščiai tyrimas mikroskopiniais piūviais. Gydytojas ieško mirties priežasčių, jis tikisi, jas suradęs, nustatyti preventyvias ar tobulesnes gydymo priemones ateitčiai.

Lavono skrodimas yra tuo atšakus darbas, kad jo metu yra dalomas anonimus, bevardis X kūnas. Žuvusiojo giminės skrodimo procesu pyktinasi, nes jie prisimena gyvą, mylimą žmogų, jo juoką, jo išgyvenimus, jo siekius, jo dvasinius privalumus. Gydytojas tuo tarpu temato negyvą studijos objektą.

Jei mirties priežasčių diagnozė nurodo paveldimą, visai giminei bendrą, ligą, tuomet konfliktas tarp gydytojo ir giminės darosi dar aštresnis.

Leono Sabaliūno knygoje, paveldima liga pasirodė buvusi tarpusavė nesantaika, partinės varžybos. Jo žodžiais: "The fact that internal friction continued unabated in Lithuania testifies to the partial success of Moscow's strategy..." Net po rusų ultimatumo patiekimo: "domestic rivalries continued to ripen".

Aš priklausau prie giminės. Gydytojo skrodimus aš noriu papildyti anuometiniai Laisvai Lietuvai skirta rauda. Aš noriu prisiminti vėlionės šypseną, jos gerus darbus. Tikslai juos prisiminti, ir pridėjus juos prie anatominės analizės, turėsime pilną vaizdą ir galėsime surasti naudingą terapiją, kuri apims ne vien sergančio organo tasmą antibiotikais, bet ir modernių psichologinių gydymo priemonių panaudojimą.

PIRMAS KLAUSIMAS

Ne vien paveldėta tarpusavės nesantaikos liga buvo Nepriklausomos Lietuvos žuvimo priežastimi. Ji tiksliai prisidėjo prie bendro vaizdo, susilpnindama Lietuvą tuo metu, kai šiai buvo reikalingas pilnas atsparumas.

Pagrindinę priežastį taipogi svarsto Leonas Sabaliūnas, ir ją vienu sakiniu sutraukia knygos įžangą rašęs Indianos prof. Ch. L. Lundin: "In the final analysis it probably would not have made any difference what kind of government Lithuania had in the contest between Germany and the Soviet Union; the little nation would have been subjugated in any case by the winner." Tikrumoje, Leonas Sabaliūnas aprašo paskutines Pompėjos-Lietuvos dienas prieš neišvengiamą kataklizmą. Tarp eilučių formuluojamas kaltinimas anuometinei Lietuvos valdžiai vargu ar yra pateisinamas.

Ar 1940 metais mūsų vadovaujančių veiksmų atsi-

sakymas nuo neutralumo politikos būtų galėjęs ką pakeisti, yra įdomus, bet labai ginčytinas klausimas. Man asmeniškai atrodo, kad taip, nes aš tikiu, kad silpnųjų išsigelbėjimas glūdi ofenzyvose. Didžioji dauguma vyresniųjų, su kuriais aš kalbėjau, man sako, kad anuomet mūsų likimas nuo mūsų nepriklausė. Gal tai yra tiesa.

Lieka tat faktas, kad 1918 metų nepriklausomybės formulė buvo politiniai nepatvarūs sprendimas, iš anksto pasmerktas greitai mirčiai. Susitikusi su šiuo faktu, didelė dalis mano — ir Leono Sabaliūno — kartos narių priėjo išvados, kad mūsų gelbėjimosi ratas esąs Wilsoniškų principų puoselėjime ir liberalių teorijų įgyvendinime. Taip galvojančios tautininkų Lietuva išryškėja kaip kraštas principiniai vadovavęsi ta politinė pakraipa, kuri — stambių kaimynų santvarkose — tapo pagrindine Lietuvos pražūties priežastimi. Šios galvosenos šviesoje, Nepriklausoma Lietuva įgauna "Lithuania in Crisis" vaizdą.

Teatleidžia man liberalai: paprastas pastabumas man nurodo, kad tarp tautininkų valdžios humanizmo ir Vokietijos nacių žiaurumų yra lygiai toks pat skirtumas, kaip tarp sveikais

augančio organizmo ir vėžio įtakoję besidauginančių ligotų ląstelių. Tačiau reikalo esmė yra ne tame. Daug svarbesni yra Jaltos ir Potsdamo konferencijų atvejai, kurie mane verčia daugiau negu suabejoti liberalių demokratų idėjų efektyvumu praktikoje.

Pilnai sutinku, kad mes turime ieškoti naujų formulių, tačiau galvoju, kad tos formulės turi išplaukti iš mūsų pačių ir remtis išimtinai tautinėmis idėjomis.

Man atrodo, kad mūsų tautinės sąmonės dvasinės vertybės ilgainiui gali turėti įtakos į konkrečių įvykių išsirutuliavimą. Trumpai, aš tikiu, kad 1918 metų Wilsono politiką išprovokavo ankstyvesni, grynai idėjiniai vidurio Europos tautinių atgimimų judėjimai, o ne liberalios Wilsono teorijos, kurios vistiek, nori nenori, visada turėjo nusilenkti konkrečios JAV politikos siekių reikalavimams. Anuomet Amerika tikėjo, kad jos interesuose buvo Europos susmulkinimas ir Tautų Sąjungos įkūrimas. Tačiau Europos tautų išlaisvinimas buvo Amerikos interesuose todėl, kad jis jau buvo tautinėse Centro Europos galvosėnose įvykęs faktas, kuriam panaiškinti būtų reikę panaudoti jėgą ir prailginti karą.

★

"Lithuania in Crisis" knygoje, tarp vertingų skaičių ir statistikos lentelių aš pasigedau paties svarbiausio elemento bet kokiam lietuviškame gyvenime (Lietuvoje ar išeivijoje). Pasigedau ad honorem dirbančio kooperatyvo vadovo, algos negaunantios šaulių vadės, be atlyginimo plūšančio dainų šventės organizatoriaus, savo vakarus repeticiuose pašvenčiančio tautinių šokių šokėjo ir t.t. Greta apskaičiuotinos pašventos laiko vertės, čia visgi išskyla idealistinės dvasinės vertybės, kurių joks kompiuteris nepavers į tiek ir tiek per hour dollar value formulę, ir kurios jokioje statistikoje nebus atžymėtos. Tačiau dvasinio elemento trūkumas stebėtinai iškreipė knygoje susidarantį Nepriklausomos Lietuvos vaizdą.

Ši pastaba mane priverčia pakviesti patį Leoną — kurio sugebėjimus, sąžiningumą ir integralumą aš gerai žinau ir išimtinai gerbiu — žengti vieną žingsnį toliau ir drauge su manim

Ta tragiškai komiška problema, aišku, gali būti tikrai nenormaliai vedamame ūkyje -- tarybinėje sistemoje.

Laisvos Lietuvos laikais šviežių, gėlių vandenų žuvų buvo perteklius. Vartotojas turėjo didžiulį įvairių tokių žuvų pasirinkimą.

Kitai dabar. Tos pat upės ir tie patys ežerai bet žuvų nebėra. Žurnalas Švyturys (Nr. 14)

pervertinti mokyklą, kuriai jo knyga priklauso.

Jei aš neklystu, JAV politinių mokslų mokykla remiasi Bentham-Mill-Keynes trejbe. Dargi pridėčiau, kad hedonizmo ir utilitarizmo teorijų pagrindai, iškeliami iš Anglijos ir atvykę į Ameriką lyg ir surambėjo, dalinai todėl, kad J. Stuart Mill išreikštas angliškasis humanizmas ir jojo, nors silpnai, proteguojama "žmogiškojo elemento" teorija, Amerikoje tebuvo suprantama nepastovios "public opinion" pavidale. Kolektyvų dvasinį pajėgumą amerikietiškas mokslas neįtraukia į ekonomijos ar politikos mokslų veiksmų skaičių, gal būt, todėl, kad liberalinė santvarka dvasiniai siekia išsibloško įvairiomis kryptimis ir — iš tiesų — jų nėra ko įtraukti į įtakos turinčių jėgų skaičių.

Tačiau kai utilitaristinės, vien konkrečiais pagristas formules tu pritaikyti Lietuvai, žmogaus mintinio pajėgumo neįtraukimas į bendrą sąmatą pasidarė aiškiai regimas.

Ant kiek vadinamasis "mistinis pajėgumas" yra realus ir įtakingas veiksnys politinėje plotmėje, galėtų mums parodyti studija liečianti lietuviško atgimimo laikotarpį nuo 1864 iki 1918 metų. Žvelgiant utilitaristinės teorijos akimis, 1864 metais, Lietuvos, kaip tokių, atstatymas iš viso net nebūtų buvęs įtrauktas į "galimybių" skaičių. O tačiau, jis įvyko.

Taigi noriu tau, Leonai, pastatyti klausimą: ar tu manai, kad lietuviškos 1864 — 1918 metų raidos studija galėtų eventualiai prisesti prie tam tikrų "tautinės mistikos" įtakos dėsnių suformulavimo? Ar tu manai, kad tokių dėsnių suformulavimas suteiktų skirtingą prasmę Lietuvos problemoms ir jų sprendimui?

(Bus daugiau)

Tos pačios upės, tie patys ežerai, bet žuvų nėra...

smarkiai atakavo Žuvininkystės valdybą, nedviprasmiškai reikalaujamas: "Kodėl nėra šviežių žuvų?"

Atsakymo nesulaukęs, žurnalas nusiuntė savo korespondentą pas "Žuvininkystės valdybos viršininką" Joną Baravyką. Pasikalbėjimas tilpo Švyturio devynioliktoje numeryje.

Tad, ką Baravykas pa porino apie šviežias žuvis?

Žuvų atsargos mažėja dėl intensyvios žūklės. Į skaidrius lietuviškus ežerus karo strategijai dirbančios įmonės pradėjo suleisti savo atmatas. Žuvis užpuolė, anksčiau negirdėtos, liagos! Iki šiol nėra nei vieno ūkio, kuris versėtų tvenkinine (tvenkinuose veisiamų) žuvininkystę! Rusnė, Kintai, Dreverna patiekia menkavertes žuvis, kurių neima prekybininkai (žuvų krautuvų agentai).

-- Dideliu operatyvumu mūsų prekyba niekada nepasižymėjo, -- tarybinio žargonu paaiškina Baravykas.

Jam atsakė Švyturio korespondentas:

-- Pavasari bei vasarą, kada žuvų paklausa didžiausia, žuvų nėra su žiburiu nerasi.

Baravykas paturavojo korespondentui, apgailėstaudamas, kad karpiai (kitų žuvų jo valdyba nėra neparūpina) pasirodo prekyboje tikrai rudeni, kada rinkoje daug paukštienos (?) ir daržovių. Esą, dėl to žmonės neperka jo sugautų karpų. Pasirodo, tie karpiai sveria tik popusę kilogramo. Dar daugiau: sugautus karpus siunčia stovykloms, ligoninėms ir, matyti, parinktam, privilegijuotam pirkėjui.

Kursmarėse ir Baltijos pakrantėje senoji, tradicinė žvejyba skubiai mažėja. Žvejų sūnūs bėga iš tos profesijos į miestus. Ungurių ir žiobrių kiekiai katastrofiškai nyksta, mažėja.

Tai nualino klestėjusią Lietuvą žuvų ūkį kvailiausioji šalies gyvųjų resursų alinimo sis-

tema -- sovietinis ūkinis chaosas.

Tačiau, vos korespondentas paklausė apie aptariamą problemą ateitį, Baravykas pralinksmino ir ėmė kalbėti optimistiškai. Jis, kaip visad Sovietijoje, užtikrino, kad padėtis pagerės ir žuvų atsiras. Kas kad per dvi sovietinio valdymo dekadas, įsumazėjo iki minimumo, ateinantis penkmetis turi daug užplanavimų!

Pasirodo, jau numatomi statyti žuviavaisos punktai Nidoje, Šventojoje. Ten pat statys 150 tonų šaldytuvą. (Kaip matyti, tokios talpos šaldytuvo neužteks ir Palangos paklausai!).

Baravykas nupiešė spalvingą paveikslą:

Simno ir Ignalinos žuviavaisos įmonės pradės auginti seliavas bei pelėdės ikrelius. Vokėje bus inkubuoti upėtakiai. Žei menė -- lašišai. Rusnėje inkubuos žiobrius. Dargi Elektrėnu tvenkinyje numatyta įkurdinti baltąjį amūrą. Kuršių marėse -- ungurius.

Pasikalbėjimas perėjo į būsimąją nuosaką ir pakvipo šviežia žuvimi ant keptuvių.

-- Penkmečio pabaigoje, -- užtikrino Baravykas, -- ungurių tikimės sugauti daugiau. Ne nusivilsim, tikėdamiesi, kad šį penkmetį ir karpis ir kitos žuvis ant stalo nebebus retas svečias.

Porai mėnesiu prabėgus, tame pat žurnale (Nr. 23) pasirodė atviras laiškas, kurį parašė V. Andriuskevičius, Žuvininkystės valdybos viršininko pavaduotojas. (J. Baravyko asistentas). Tai buvo atsakymas į prieš keturis mėnesius Švyturio klausimą "Kodėl nėra šviežios žuvies".

Andriuskevičius pakartojo savo boso pareiškimus, kas daroma ir kas bus atsiekta penkmečio pabaigoje. O kaip dabar?

Atsakyta labai išvaizdingai: žuvies kiekis nėra jau toks didelis, kad jos galėtų dažnai būti parduotuvėse. (br)

(10)

Nijolė Jankutė

SAULĖGRAŽŲ TVANAS NOVELĖ

Marija sustos. Tik ne šiandakt. Dabar... tuojau... paskutinį kartą jai reikėjo.... Kad nebetrintų tie prakiekti akmenys, kad skaudančiose gyslose vėl išsirtų saulė, kad užpiltų saulėgrąžų tvanas...

Gaudydama orą, Marija pasiekė geležinkelį. Jai linko kojos ir ašarojo akys. Prekinį stoties prožektoriaus paliesti bėgiai kryžiuosi tartum mėlynos gyslos, ištemptos iki trūkimo ir laukiančios... nuodų stebuklo...

Marija bėgo paknopstom. Smailus bato kulniukas užkliuvo, ir koja istrigo tarp bėgių. Mergaitė stabtelėjo atsikvėpti. Tuo metu automatinis iešmas pakeitė bėgius. Nematoma ranka plieno pirštais sugriebė Marijos rėšą. Mergaitė susirietė. Ji nesuprato, kas atsitiko ir žengė pirmyn. Bet plienopirštai laikė tvirtai, smauckdami rėšo odą ir sukdamis kaulus. Marijos akyse sumirguliavo spindintys raitai. Ji krito, burna persikreipė, tačiau garso nebū-

vo. O iš triukšmingo miesto centro, blizgėdamas sidabriniais šonais, žalčiu išsliugė ekspresas.

Marija bandė ištraukti koją. Bejėgio nirtulio pagauta, ji kumščiais daužė plienines reples.

-- Gelbėkit! -- šaukė ji, griebdama tirštą tamsą. Šauksmas sugargaliavo ir mirė, neperrėkęs cikadų. Sulamdytas saulėgrąžų atvirukas istrigo "ragweed" krūme, o po nudaužytais mergaitės krumpliais ėmė virpėti bėgiai.

-- Tai kraujas mano gyslose, -- ramino ji save, o bėgiai virpėjo, bėgiai dūzgė kaip milžiniško kontrabaso stygos. Bėgiais grojo blizgantis ekspresas.

Marija atsistojo. Prerija supo ją į drėgną tamsą, kvepiančią saulėgrąžų aliejais ir "ragweed" rugštimi. Mergaitė išplėtė akis. Tamsoje subaltavo Pauliaus, ne -- Tímio veidas ir sutirpo kaip sniego gniūžtė. Kur buvo jie? Ar buvo jie iš tikrųjų? Marijai rodėsi, kad kažkas jai tiesia rankas.

-- Gelbėkit! -- suriko ji, bet rankos atraitė odines ranoves. Ištemptose venose -- painus adatų raštas. O kap gerai mokėjo tą raštą skaityti Marija!

-- Ne, ne! -- užsimerkdama šnibždėjo ji, o bėgiai dūzgė vis garsiau. Žemė drebo lyg būgnas po negro delnais. Staiga ilgesingai sustaugė

ekspresas. Ir pro uždarus vokus Marija matė jo geltoną akį. Marija nebesaukė. Ji žinojo, kad pagaliau ims ją ekspresas ir nuveš ten, kur vasaros nekarštos, kur vietoj "ragweed" auga rožės ir niekada neperžydi saulėgrąžos.

-- Aš išvažiuoju! -- šnibždėjo Marija, sviesdama Pauliaus piniginę tolyn į svirpliais rėkiančias žoles. Ten, kur ji išvažiuoja nebereikia apgaudinėti. Ten nebereikia pirkti baltųjų nuodų, kurie nukeltų už neperžengiamos ribos. Ten -- beribis pasaulis...

Ekspreso kauksmas daužė mergaitės galvą, tartum sviedinį. Staiga sužvigo stabdžiai. Plienas sklėdė kibirkštis iš plieno. Marija ištisė rankas prieš liepsninančią saulėgrąžą iš van Gogh atviruko... Violetinės žiezirbos pažiūrė mergaitės akyse, ir ji jau buvo ten, kurtiek kartų viliojo aukštiniai prerijos vakarai.

Prakaitu sumirkusioj lovoj rėkdamas nubuvo Tímis. Jis sapnavo, kad iš Marijos rankų augo šlurkštūs saulėgrąžos lapai, o jos veidas sukosi į saulę tartum auksinis žiedas. Tik iš akių dar biro ašaros... Ne ašaros, bet juodos saldžios sėklos į jo ištiestus delnus.

(Pabaiga)

GALVOS SKAUSMAI

Galvos skausmas yra dažniausiai pasitaikantis nusiskundimas. Kaip ir kiekvienas nusiskundimas galvos skausmas priklauso nuo žmogaus nervinės sistemos jautrumo bei paties skausmo stiprumo. Kai kuriuos asmenis dažni galvos skausmai padaro nuolatinius ligonius. Kiti prie jų prisiderinę veda normalų gyvenimą. Evoliucijos mokslo kūrėjas, Charles Darwin, muzikai F. Chopenas ir P. Tchaikovskis, rašytojas L. Tolstojus, filosofas F. R. Nietzsche bei prezidentas Thomas Jeffersonas visą gyvenimą skundėsi dažniais galvos skausmais. Jiems galvos skausmai nesutrukė daryti didelių darbų ir pasidaryti žymiais.

Kai kurie galvos skausmai yra sukeliami organinių ligų, kaip smegenų auglių, smegenų uždegimų arba padidinto kraujo spaudimo. Šie priklauso specialiai galvos skausmų grupei, apie kurią mes šiuo metu nekalbėsime. Šiame straipsnyje mes susipažinsime su tokiais galvos skausmais, kurie yra susiję su kasdieninio gyvenimo rūpesčiais, nervine įtampa, bei kitais gyvenimo eigoje pasitaikančiais jaudikliais.

Vienas dažniausių galvos skausmų yra migrena. Ja nusiskundžia apie 8% visų gyventojų. Skaičiais išreikšus t. y. daugiau, negu 16 milijonų vien tik Jungtinės Amerikos Valstybėse. Migrena buvo žinoma jau gilioje senovėje. Iškaskenos rodo, kad prieš 5 tūkstančius metų žmonės buvo gydomi nuo galvos skausmų. Senovės egiptiečių mitologija mini, kad jų saulės dievas Ra nusiskundė galvos skausmais ir buvo pagdytas deivės Izis medaus, aguonų, kadugių ir coriander uogų mišiniu. Hipokratas ir Galenas savo raštuose aprašo migreną ir jos gydymą.

Migrenos priepuolio metu galvos skausmas gali užėiti labai staigiai arba išlėto taip, kad sergantis asmuo iš anksto pradeda jausti artėjantį migrenos priepuolį. Prie galvos skausmų gali dar prisidėti ir regėjimo sutrikimai pavyzdžiui, sergantysis mato halucinacijas, dideles šviesas, žvaigždes, vaivorykštes, voratinklius, siubuojančias linijas bei kaleidoskopines figūras. Kiti nustoja regėti, keletai arba ir keliolikai minučių arba mato daiktus tik viena akių puse. Tokie ligoniai pasidaro ypatingai jautrūs šviesai, triukšmui, jaučiasi išsekę, gali net apimti, atsiranda drebulys, o kai kurie pradeda vemti arba viduriuoti. Priepuoliai gali užėiti darbo, poilsio arba miego metu ir gali tęstis nuo kelių valandų iki poros dienų. Gana dažnai tokie priepuoliai pasitaiko pavargę savaitės arba švenčių metu, todėl kai kas juos vadina "relaxation headache". Kai kurios moterys migrenos priepuolius gauna klimakteriniame laikotarpyje. Praėjus šiam laikotarpiui praeina ir migrenos priepuoliai. Klimakteriniame laikotarpyje moteriškų hormonų balansas sutrinka ir šio sutrikimo išdavoje išsivysto migrenos priepuoliai. Tokios migrenos daugumoje pasiduoda hormonų gydymui.

Migrenos priepuolio atsiradimui yra įvairių priežasčių. Kai kurių žmonių nervinė sistema būna ypatingai jautri specifiniams jaudikliams kaip stipriai šviesai, cigaro dūmams, blogam kvapui, alkoholiui bei kai

DR. D. DEGESYS

kurioms cheminėms medžiagoms. Yra pastebėta, kad migrenos priepuoliai dažniau pasitaiko pas tuos asmenis, kurie turi daugiau kieta charakterį, yra pedantiški ir daugiau ambicingi. Pirmasis migrenos priepuolis daugumoje prasideda žmogui subrendus, bet švedijoje, mokyklos vaikų tyrimai parodė, kad apie 1.4% vaikų turėjo migrenos priepuolius būdami jaunesni negu 7 metų amžiaus. Vaikai migrenas paveldi iš tėvų.

Migrenos skausmų atsiradimas yra aiškinamas tuo, kad nervinių arba cheminių jaudiklių įtakoje galvos kraujo indai išsiplėčia, gi išsiplėtę iš patvinę kraujo indai spaudžia smegenų nervines ląsteles ir to spaudimo išdavoje atsiranda galvos skausmas. Tie vaistai, kurie pajėgia sutraukti išsiplėtusius galvos kraujo indus yra efektingi migrenų priepuoliams gydyti. Kai kuriems šilta vonia ir poilsis lovoje lygiai raminančiai veikia, kaip ir vaistai. Dar kitiems, pakeitimas vietos arba klimato sumažina migrenos priepuolių dažnumą ir jų stiprumą. Čia aprašyta migrena yra vadinama klasišine migrena. Ja moterys serga dažniau negu vyrai. Vyrai serga šiek tiek skirtinga migrena, kuri vadinama "cluster" migrena, arba migrenine neuralgija. Ši neuralgija pas vyrus pasitaiko 5 kart dažniau negu pas moteris. Tokios neuralgijos metu skausmas atsiranda vienoje galvos pusėje. Iš ten skausmai gali radiuoti į dantis, akis, kaklą, ausis arba pečius. Tokie skausmai išsivysto labai staigiai ir būna labai stiprūs, bet nesitęsia ilgiau kaip viena valanda. Jie taip pat atsiranda darbo arba miego metu ir gali prikelti iš lovos ne visai dar iš miego pabudusį. Migreninė neuralgija pas vyrus dažniausiai prasideda po 40 metų amžiaus. Asmenys, turintieji tokia neuralgiją, yra ypatingai jautrūs vaistams, kurie plečia kraujo indus, kaip histaminas, nitroglicerinas ir alkoholis. Sūriai, turintieji tyrimą (medžiaga, atsirandanti sename sūryje) gali irgi sukelti neuralginius priepuolius.

Rūpestis, nuovargis, nervinis įtempimas bei užpakalinių kaklo raumenų spazmai gali sukelti galvos skausmus panašius į migreną. Tokiu būdu sukelti skausmai jaučiasi daugiau užpakalinėje galvos srityje arba būna jaučiami lyg lankas apjuostas apie galvą. Tokios rūšies galvos skausmai yra dažniausiai pasitaikantieji nusiskundimai. Kiekvienas žino, kaip juos gydyti. Aspirinas yra populiariausias vaistas. Bet gydyti galvos skausmus be gydytojo žinios yra nepatartina, nes galvos skausmai gali būti apgaulingi ir po jais gali slėptis rimta organinė liga.

Galvos skausmus duoda ir įvairios cheminės bei toksinės medžiagos patekusios į kraują. Daug kam yra žinomas galvos skausmas po didesnio degtinės išgėrimo.

Ore esančios kai kurios dujos irgi prisideda prie galvos skausmo. Viena tokiu verta dėmesio tai anglies viendeginis (CO), kurio kiekis didmiesčio gatvėse kai kada pasiekia sveikatai pavojingą ribą. Šios dujos ne tik, kad sukelia

galvos skausmus, bet chromiškai veidamos jos sukelia smegenyse degeneratyvinius pakitimus. Didėjant automobilių skaičiui, šių dujų kiekis miesto oro aplinkoje proporcingai didėja.

Užbaigiant norisi dar kartą paminėti, kad galvos skausmas kaip ir kiekvienas kitas skausmas yra organizmo nervine reakcija į kenksmingą kūnui jaudiklį. Galvos skausmo gydymui visų pirma reikia surasti skausmo priežastį. Nustatyti priežastį yra visa eilė komplikuočių tyrimų bei metodų. Ne visada ir tokie komplikuoti tyrimai nustato galvos skausmo priežastį. Nesuradus organinės priežasties, pacientas būna gydomas simptomatiškai. Tokiam gydymui yra visa eilė vaistų. Bet pozityvus ligonio nusiteikimas gydymo metu lygiai kaip ir supratimas pačios ligos proceso, yra geros pagelbinės priemonės sėkmingesniai migrenos gydymui.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• Broniaus Budriūno muzikos veikalai:

NEMUNAS LAUZIA LEIDUS PAVASARĮ. (Iš sonetos "Mano Tėvynė"). JAV LB Kultūros fondo leidinys, Nr. 53. Kaina \$2.00.

LIETUVIO GIESMĖ. Mišriam chorui. Premijuota PLB Valdybos tautinių giesmių konkurse 1968 m. JAV LB Kultūros fondo leidinys, Nr. 47. Kaina 50 centų.

MOSŲ ŽEMĖ LIETUVA ir VALIO! ILGIAUSIŲ METŲ! Bendriniam dainavimui. Broniaus Budriūno kūriniams leisti fondo leidinys, Nr. 7. Kaina 50 centų. Broniaus Budriūno KLF adresas: 2620 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Calif. 90039.

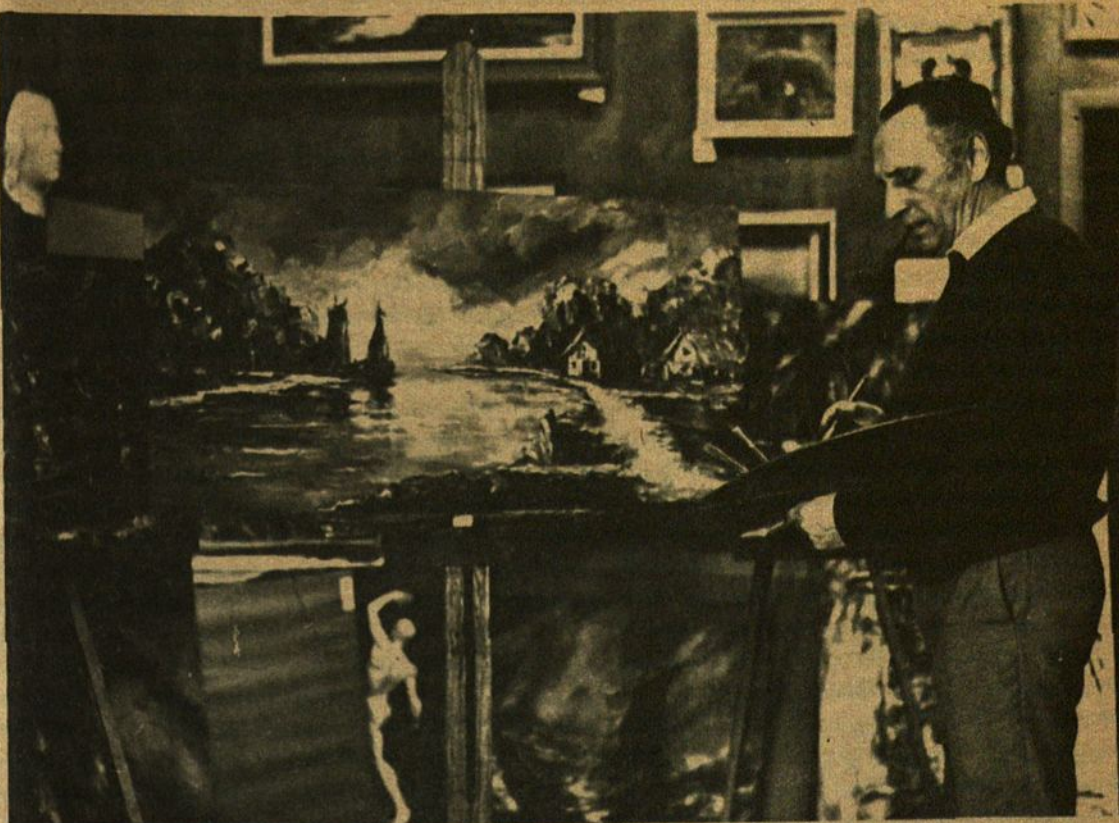
MISIŲ GIESMĖS. Tautos švenčių ir tautinių iškilmių progomis. Žodžiai kun. Stasio Ylos. Chorui arba bendram giedojimui. Broniaus Budriūno kūriniams leisti fondo leidinys, Nr. 7. Kaina 50 centų. Broniaus Budriūno KLF adresas: 2620 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Calif. 90039.

• TECHNIKOS ŽODIS, 1971 m. Nr. 5-6 Vyr. redaktorius: G. J. Lazauskas, 208 W. Natoma Ave., Addison, Ill. 60101. Administratorius: A. Pargauskas, 6643 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata \$6.00, studentams \$2.00.

A. PETRIKONIS

Bangose

Dail. Antanas Petrikonis savo studijoje Chicagoje ruošiasi sukurtuvei parodai, kuri atidarys 1972 m. kovo 18 d. 6 val. vak. Marquette Art Gallery, 3215 W. 63 St. V. Noreikos nuotrauka

A. PETRIKONIO DAILĖS PARODA

Darboštus ir kūrybingas dail. Antanas Petrikonis, gyvenęs Chicagoje, šiais metais mini pirmąjį savo kūrybinio darbo sukaktį. Ši sukaktis atžymima jo kūrinių paroda, dailininko nuosavoje meno galerijoje, 3137 W. 63 St. kovo 19 d.

Dail. Antano Petrikonio kūrybos kelią puošia įvairios tematikos, kruopščiai, su giliais išgyvenimais sukurti kūriniai, duodą progos ir pačiam kūrėjui džiaugtis pirmosios piūties sekme.

Apie Antano Petrikonio kūrybą atvejų atvejais yra kalbėję mūsų meno kritikai lietuvių spaudoje, ypatingai gerai vertindami ir iškeldami jo kūrybinį pajėgumą.

Kazys Bradūnas viena proga rašė: "Tai dailininkas, kuris neprisiėmė jokios trumpamžės krypties, o tik prie savo, kaip žmogaus, amžinojo Aš. Tiesa, srovių įtaką jis nesibaido, bet joms ir nevergauja. Ar jis tapytų ekspresionistinį peizažą, ar figūrų ir daiktų simboliką, ar gėlėmis liepsnojančią natiurmortą, ar tai būtų aliejus, akrilika, ar akvarelė, visur ir be parašo atpažinti Petrikonio darbą. O jo kūrybos giliųjų šaknų glūdi ne kurios srovės paviršiuje, bet individualaus savojo Aš bedugnėje. Ir kada ši

JURGIS JANUŠAITIS

gelmė, vienokio ar kito impulso išsiūbuota, prasiveržia spalvų bangomis, tada pačiais geriausiais savo darbais A. Petrikonis jau nebetalpinamas į kryptį bei srovių rėmus. Tokiuos darbus jis pats tampa savo kūrybos šaltiniu, upe ir jūra".

Kada tik stabteliu dail. Antano Petrikonio kūrinių parodose, kaip eilinį meno mėgėją domina įvairi tematika, kūrybos spalvingumas ir pačių kūrinių grožis. Vietomis jis toks paprastas, artimas, nuvedas Tėvynės kančios keliais, ar padvelkias pavasario grožiu ar gėrių žiemos puošmenos detales. O štai vėl, žiūrėk, į tave kalba audringas gyvenimas, širdies labirintuose susikaupęs žmogaus išgyvenimų pasaulis. Žodžiu kūrėjas "iškasa" vis naujo ir naujo, kas eilinį meno mėgėją kviečia susimąstyti ties kiekvienu jo kūrybos darbu.

Dail. Antanas Petrikonis dabar pačiame amžiaus pajėgume ir kūrybiname užsidegime.

Dail. Antanas Petrikonis yra gražiosios Dzūkijos vaikas. Gimė 1923 m. liepos mėn. 18 d. Alytoje. Ten praleido vaikystę, ten mokėsi ir 1942 m. baigė gimnaziją. Ateidamas į šį pasaulį, matyt, atsinešė ir talentą bei troški-

mus šioje žemėje ieškoti grožio ir juo dalintis su kitais. Jis atsinešė ir menininko talentą. Ir štai šis ramus, karštais tylus, kartais atviras iki širdies gelmių gražiosios Dzūkijos vaikas pasirenka meno pasaulio kelią ir skuba į Vilniaus dailės akademiją studijuoti meną. Bet ir čia jaunojo entuziasto svajones nutraukia karo audra ir išbloskia į tremtį. Pokario laikotarpį praleidžia Vokietijoje ir 1947 metais pasiekia Angliją. 1950-58 metais ji sutinkame bestudijuojantį dailę Manchesterio meno mokykloje, Kennington City ir Guild of London Art School ir St. Martin's School of Art Londone.

Anglijoje gyvendamas jau buvo suruošęs 1956 ir 1957 metais savo kūrinių parodas. Pagaliau atvyksta 1959 m. į Chicago ir čia pašvenčia daug laiko kūrybai. Chicagoje ir kitose lietuvių kolonijose dalyvauja grupinėse parodose ir pats rengė visą eilę savo individualinių meno parodų. 1966 m. Amerikos liet. dail. sąjungos suruoštoje meno parodoje laimėjo pirmąją premiją.

Dail. A. Petrikonis įsijungė į ALD sąjungos veiklą, aktyviai reiškėsi ČM klubo veikloje ir buvo Čiurlionio galerijos direktijos nariu.

Yra iliustravęs keletą knygų, piešęs dekoracijas, gi savo kūrinių dailę yra įvairioms organizacijoms padovanojęs, norėdamas prisidėti ir prie tų organizacijų sekmingesnės veiklos.

Dail. A. Petrikonio meno kūriniai šiandien puošia daugelio lietuvių namus, o ne retas jų turi išsigijęs ir po keletą.

Dail. A. Petrikoniui pradėjusiam žengti ant rąjį tarpsnį savosios kūrybos kelyje, linkėtina nepavargti, bet su tokia pat energija ir giliu įsijautimu išsakyti ir šio pasaulio grožį, kuriame gyvena nuolatiniame ieškojime ir eilinis žmogus.

Sukakties proga, dail. A. Petrikonis, kovo mėn. 19 d. Tautiniuose namuose bus prisimintas ir pagerbtas pobūvyje, kurį ruošia dr. J. Šalna su talkininkais bei artimaisiais bičiuliais.

LOS ANGELES

REMIJA NAUJĄJĄ VILTĮ
IR DIRVĄ

Š. m. vasario mėn. 18 d. A.L.T. S-gos Los Angeles skyriaus valdyba savo posėdyje, svarstant spaudos reikalus, nutarė:

pasiųsti Sąjungos Valdybai 100 dolerių "Naujoji Viltis" Politikos ir kultūros žurnalo #3 numerio išleidimui paremti;

š. m. balandžio 8 d., 8 val. vak. Lietuvių Tautinių Namų salėje surengti — "Spaudos popietę". To vakaro visą dieną skirti Dirvos laikraščio gerinimui.

KURIA LIET. ŠEIMAS

Balandžio 22 šv. Kazimiero bažnyčioje susituoks Albinas Žemaitaitis su Irena Staraitė, abu losangeliečiai ir visų gerai pažįstami ir mylimi. Jungtinių vaišės taip pat bus šv. Kazimiero parapijos salėje.

Birželio 24 šv. Kazimiero bažnyčioje susituoks du losangeliečiai abu, bebaigia aukštuosius mokslus, Viktoras Šurkus su Diana Jakubėnaite.

PAGERBS PREL. J.
KUČINGI

Los Angeles naujasis archyviskupas Romothen Manning balandžio 16 dieną atvyks į šv. Kazimiero bažnyčią dalyvauti prel. Jono Kučingio 25-rių metų Los Angeles šv. Kazimiero parapijoje klebonavimo jubilėjaus iškilmėse.

Be to, iškilmėje yra sutikę dalyvauti vysk. Vincentas Brizgys ir vyskupas Reto Luisi iš Brazilijos.

Padėkos Mišių metu pamokslą sakys prel. Jonas Balkūnas iš Maspeth, N. Y.

Parapijos choras, vedamas komp. B. Budriūno, žada ypatingai gražiai pasirodyti su eile naujų giesmių.

Po bažnytinių iškilmių parapijos salėje bus priėmimas.

Rūta Lee-Kilmonytė, lietuviškoji Hollywoodo žvaigždė, už labdarinę veiklą gavo Annual Sarah Conventy American Award. Šį žymenį anksčiau yra pelnę John Wayne, Martha Raye, Duke Ellington ir Barbara Walters. Vasario 20 dieną, šio pažymėjimo įteikimo proga Rūta Lee puikioje rezidencijoje įvyko jos pagerbimas, į kurį susirinko keli šimtai Hollywoodo žvaigždžių, filmų gamintojų, ak-

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

RADIJO KLUBO
POBŪVIS

Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas pietūs suruošė vasario 27 d. Lietuvių Namuose buvo savotiški ir įdomūs. Atvykę, vietoje įprastų pietų, turėjome pikniką salėje ir po stogu. Čia buvo išrikiuoti ir tvarkingai sustatyti stalai. O vienas jų apkrautas įvairiais kepsniais ir pyragaičiais.

Kiekvienas galėjo pasirinkti ko širdis geidžia ir tiek, kiek galėjo suvalgyti ir už visai mažą sumą pinigų. Už \$2.00-\$2.25 galėjo prisivalgyti kaip vestuvėse. Ir čia ALB radijo klubas įrodė, kad maistas nėra jau tiek brangus, kad už jį reikia lupti \$5.00 ar \$6.00, kaip kituose rengimuose praktikuojama.

Žmonės mėgsta naujoves ir į jas noriai lankosi. Ir šis piknikas sutraukė apie 200 žmonių.

Buvo turtingas ir dovanų stalas ir daug kas į namus grįžo vienokią ar kitokią dovaną laimėjęs.

Atskirame dovanų paskirstyme I dovaną Jadvygos Paukštiešienės paveikslą laimėjo Petras Kausteklis ir II dovaną butelį gėrimo Vladimiras Staškus.

ALB radijo klubo pirminkas Vacys Urbonas pasveikino svečius. Savo žodyje kvietė pasisakyti: — Ar

torių ir šiaip Rūtos draugų bei draugių. Iš lietuvių dalyvavo prel. Jonas Kučingis, kun. Romas Kasponis ir pramonininkas Gasparas Kazlauskas bei Kilmonų šeimos giminės. Rūta visus maloniai priėmė ir gardžiai pavaišino.

• **Organizuojami mokytojų kursai** nuo šio rudens prie šv. Kazimiero šeštadieninės Mokyklos, Los Angeles, Calif. Jų tikslas paruošti jaunų ir naujų mokytojų, kad ateityje galėtų dirbti liuanistikos mokyklose. Suinteresuoti šiuo svarbiu reikalu, prašom kreiptis į šeštadieninės mokyklos vedėją Vladą Pažiūrą.

• **Inž. Kostas Astravas**, losangelietis, Kalėdų atostogų metu buvo nuvykęs į Nepal valstybę prie aukščiausio pasaulio kalno Everest, 29,028 pėdų aukščio. Anot jo, tai neapsakomo grožio gamtos šventykla, prie kurios jogai atvyksta gauti įkvėpimo ir mąstyti.

lietuvišką radijo valandėlę turime išlaikyti ar ne? Ir čia pat pareikšdamas, kad ALB radijo klubas nori tą lietuvišką radijo valandėlę padaryti įdomią ir jos transliacijomis patenkinti visus klausytojus.

Tam parengė anketą, kuri buvo išdalinta. Šios anketos sumanytojas yra radijo klubo programų redaktorius ir pranešėjas Stasys Garliauskas.

Piknikas be orkestro, tai ne piknikas. Buvo ir orkestras ir dar koks. A. Vaiteikačio vadovaujamas skautų "Miško Broliai" orkestras grojo, kad net Lietuvių Namų sienos drebėjo. Orkestrą sudarė: Antanas Paškus, Andrius Čerskus, Arvydas Šepetys, Edvardas Tautkevičius, Ramūnas Savickas, Laimutis Savickas, Kęstutis Savickas, Vincas Žebraitis, Kęstutis Nemanis ir Linas Gobis.

• **Detroito Kultūros Klubas** fotografų sekcija kovo 5 d. posėdyje nutarė gegužės mėnesyje suruošti fotografijų parodą ir kviečia įsijungti visus foto mėgėjus.

Balandžio 16 d., 12 val. Lietuvių Namuose yra kviečiamas fotografų susirinkimas, į kurį yra kviečiami atvykti visi foto meno mėgėjai ir atsinešti numatomo parodoje išstatyti nuotraukos. Nuotraukos pageidautinos 5x7 dydžio. Parodoje kiekvienas galės išstatyti 3 spalvotas ir 3 juod-balt. arba 4 juod. baltas nuotraukas.

• **Tautinių šokių grupė "Šilainė"** šoko vasario 19 d. Dayton, Ohio Lietuvos Nepriklausomybės 54 metų sukakties minėjime.

D a y t oniečiai "Šilainės" šokėjus labai vaišingai priėmė ir jiems grįžus namo net dovanų prisuntė.

• **Lietuvių Studentų Sąjungos** Detroito skyriaus studentai įstojo į Lietuvių Namų D-ją su \$100.00 įnašu ir joje turės vieną balsą.

• **L.S.S.T. centro** valdybos posėdis įvyks kovo 18 d., 3 val. Lietuvių Namuose 3009 Tillman St.

• **Dr. Zenono Ivinskio** paminėjimas surengtas kovo 5 d. Lietuvių Namuose su pasisekimu. Apie dr. Z. Ivinskio gyvenimą žinias pateikė Aida Smalinskaitė, o Jonas Mikulionis paskaitė dvi ištraukas iš jo raštų.

Dr. Adolfas Damušis apie dr. Z. Ivinskį skaitė paskaitą.

Minėjimui pasibaigus visi dalyviai buvo vaišingai kavute ir pyragaičiais.

• **SLA 352 kuopa** kovo 5 d. susirinkime į SLA seimą, antaną Norų, Elžbietą je atstovais išrinko: Petrą Janušką, Birutę Januškiene, antaną Norų, Elžbietą Jodinskiene, Mykolą Bal-

čiūną ir Juliją Rutkauskienę.

200 kuopos atstovai išrinkti: Antanas Sukauskas, Rimas Sukauskas ir Marcelė Grininė. Daug balsų surinko į Pildomosios Tarybos postus: sekretoriaus Petras Januška ir išdo globėjus Antanas Sukauskas.

A. Grinius

CLEVELANDO PARENGIMŲ
KALENDORIUS

KOVO 18-19 D. Lietuvių tautos genocido paroda Nauj. parapijos saėje. Rengia ALT Clevelando skyrius

BALANDŽIO 8 D. Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos tradicinis pavasario balius.

BALANDŽIO 16 D. Pietūs šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos.

BALANDŽIO 22 - 23 D.D. Š. Amerikos lietuvių metinės krepšinio, tinklinio ir stalo teniso žaidynės.

BALANDŽIO 29 ir 30 D. Ateitininkų metinė šventė.

GEGUŽES 7 D. Motinos dienos minėjimas, Rengia Clevelando šaulių kuopos moterų sekcija.

GEGUŽES 13 D. Lietuvių Namų pamatų prakasimo banketas.

GEGUŽES 20 D. Antras Penstininkų Vakarų ruošiamas Ateitininkų jaunimo.

GEGUŽES 21 D. Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos koncertas.

GEGUŽES 27 ir 28 D. Ateitininkų sendraugių suvažiavimas.

BIRŽELIO 25 D. 2 val. p.p. Clevelando šaulių kuopos susirinkimas ir gegužinė O.K. Pautienų sodyboje.

• **Arenoje** šį penktadienį, kovo 17 d., 8 v. v. įvyks imtynės tarp Johnny Powers ir The Sheik. Be to, bus ir daugiau garsių imtininkų. Bilietai nuo 5 iki 3 dol. gauti Arenoje ir pas Richman's, 736 Euclid Ave.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS moteriai ar vyrui. Galima naudotis virtuve. Skambinti tel. 531-3099. (20-21)

• **Apdraudęs reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais** kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN or 1ST CLASS SKILLED LEADER For AUTOMATIC SCREW MACHINE Setup operator on B & S. Nights 10 hours shift. Fringes and profit sharing. ZENITH AUTOMATIC SCREW PRODUCTS 313-775-6260 (15-21)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

filatelijos kampilis

(2)

ANTANAS BERNOTAS

ČILE išleido 35 centavų pašto ženklą, kuriuo pagerbiamas žymusis portugalų navigatorius Magelanas, jo 450 metų aplink Pietinės Amerikos žemyną apiplaukimo sukakties proga.

Fernando de Magalhaes (1480-1521), arba kaip įprastai vadinamas Ferdinand Magellan, gimė Tras-os-Montes vietovėje, Portugalijoje 1485 m., reiškia Kristupo Kolumbo didžiųjų Amerikos atradimo kelionių metu, jis įstojo į karaliaus Emanuelo laivyną, ir 1505 m. buvo pasiųstas į Rytų Indiją, kur lankėsi Sofaloje, Malakoje, Javoje ir Molukų salose. 1512 m. grįžo namo, po to buvo pasiųstas į Maroką. Kai karalius Emanuelis atmetė jo pasiūlymą pabandyti rasti jūromis kelią į Rytų Indiją, plaukiant į vakarus, Magelanas 1517 m. perėjo į Ispanijos karaliaus Karolio I tarnybą. 1519 m. rugsėjo 20 d. jis su penkiomis laivais pasileido Atlanto į pietvakarius ir lapkričio mėnesį pasiekė Pietų Amerikos krantus, 1520 m. vasario mėn. nesį jis atrado Rio de Laplata upės žiotis, o kovo mėn. 31 d. sustojo beveik pusę metų peržiemoti Port St. Julian (dabar Argentinoje). Čia jis prarado vieną savo laivą, po to sekė sukilimas. Numalšinus sukilimą, su keturiais laivais jis plaukė į pietus ir atrado sąsiaurį (kuris vėliau buvo pavadintas jo vardu), skyrusį P. Amerikos žemyną nuo Ugnies Žemės salos (dabar priklauso Čilei). Išplaukus į Pacifiką, jis neteko kito laivo. Su likusiais trimis laivais, plaukdamas į šiaurės vakarus, 1521 m. kovo 6 d. jis pasiekė Marianų salas ir Filipinus, Čia įsivėlė į vidaus kovas su vietos karaliukais ir balandžio 27 d. buvo nužaudas. Tada laivynui vadovauti ėmėsi jo paldėjas Cano, užsuko į Molukų salas ir su didžiuliu prieskonių kroviniu aplink Gerosios

Vilties iškyšulį (Afrikoje) 1522 m. rugsėjo 9 d. atplaukė į Seviliją, Ispanijoje, tuo kaip pirmas baigdamas pirmą kelią aplink žemės rutulį jūromis. Magelano vardu pavadinta ir viena Čilės provincija.

DANIJA. Š. m. sausio 14 d. pasimirė Danijos karalius Frederikas IX (1899-1972), sostą perėmęs 1947 m. iš savo tėvo Christian X.

Kadangi Frederikas IX sūnų neturėjo, Danijos sostą perima jo vyresnioji duktė Margrethe, jau ištekėjusi už grafo Henri de Mompezat. Kaip istorikai sako, tai tik antro moteris perima Danijos sostą tūkstantinėje karalių istorijoje (pirmoji karalienė buvo Margrethe I, perėjusi sostą 1412 m.).

Danija taip pat išleido 90 oere pašto ženklą pagerbti literatūros kritikai ir istorikui Georg Brandes.

Georg Morris Brandes, tikroji pavardė Cohen (1842-1927), žydų kilmės literatūros kritikas, gimė Kopenhagoje. Daug keliavo Europoje susipažindamas su visomis literatūros srovėmis. 1871 m. grįžo į Kopenhagą, kur 5 metus buvo literatūros docentu. 1877 m. persikėlė penkiems metams į Berlyną, kur įgijo profesoriavo, 1913-14 m. lankėsi Anglijoje ir Amerikoje. Laikomas vienu didžiausių sisteminės literatūros kritiku. Jo raštai išleisti 33 tomais.

VATKANAS išleido du pašto ženklus paminėti tūkstantmečiui nuo krikščionybės įvedimo Vengrijoje: su Dievo Motina, Vengrijos globėja (senovinė statula iš 1511 m.) ir su šventuoju Steponu, Vengrijos patronu (paveikslas iš albos, esančios Szekersfehervar bažnyčioje, datuotas 1031 m.). Pastarąjį čia dedame.

Šv. Steponas, Vengrijos karaliu (997-1038), Arpadų giminės, buvo karaliaus Gezos sūnus. Anais laikais vengrų tauta, prieš šimtmetį atsikrausčiusi į Panonijos lygumas, dar buvo pagonys. Steponui perėjus sostą, į Vengriją atvyko būriai misininkų, kurių tarpe ir Prachos vyskupas šv. Adalbertas. Vaitiekus, vėliau prūsų nužudytas. Misininkai pakrikštijo Steponą, ir jo dėka vengrų tauta tapo krikščionys. Susitvarkęs su savo priešais, šv. Steponas ėmėsi valstybės ir bažnyčios kūrimo. Popiežius Silvestras II atsuntė jam karūną ir jis vainikavosi Vengrijos karaliumi 1000 m. per Kalėdas. Imperatorius Otonas III atsuntė karališkąją ietį su relikvijomis. Šv. Steponas per savo valdymo laiką įvedė krikščionybę visoje Vengrijoje, o labai išmintingai ir sumaniu valdymu vengrų tautą priartino prie vakarų kultūros ir Vengriją padarė viena galingiausių anų laikų vidurio Europos valstybe. Kanonizuotas 1083 m. Jo šventė yra rugsėjo 2 d. Šventojo kardana yra tapusi vengrų tautos tautiniu simboliu ir tebėra saugojama iki šiol kaip didžiausia šventė.

M A L E

WANTED AT ONCE
1ST CLASS
MACHINISTS
1st & 2nd SHIFT

Hardinge chucker & small turret lathe. Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Both short run and production work available. Liberal Personnel Policies & Fringe Benefits.

NILES PRECISION CO.
1308 FORT ST.
NILES, MICHIGAN
616-683-0585 (21-22)

WANTED EXPERIENCED MACHINE OPERATORS For 5-16 n. Capacity steel Decoiling and leveling lines. Must be fully experienced and capable. Call Mr. ROSENBAUM 216-259-5200 (19-24)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN DIE MAKER For small progressive dies. Must be able to build dies from part print. Full time, top wages & benefits paid. 8 hour day. Call for Appointment TR 1-9010 CASS MACHINE CO. 691 Antoinette, Detroit, Mich. (12-21)

WEYERHAUSER CO. MIDDLEBURY, IND. POSITIONS OPEN OFFSET PRESSMEN 5 and 6 color. 76" Harris and Mielie presses. Experienced Glue Machine Operator Applicants must have CARD BOARD EXPERIENCE A steady work & fringe benefits. Apply call or write to Personnel Dept. WEYERHAUSER CO. MIDDLEBURY, INDIANA 219-825-2111 An Equal Opportunity Employer (17-21)

DVIEJŲ SAVAIČIŲ
EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$619.00.

IŠVYKSTA IŠ
BOSTONO NEW YORKO MONTREALIO
Birželio 8, liepos 13, rugpiūčio 17,
rugsėjo 14 ir gruodžio 21 d.d.

Vykstantiems iš CHICAGOS tik \$100.00
daugiau ir iš CLEVELANDO tik \$66.00
daugiau.

LIETUVOJE ŠIOS GRUPĖS PRALEIS
PO 11 DIENŲ.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 027127
Telefonas: 268-8764

Savininkė Aldona Adomonienė

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

GENOCIDO PARODA CLEVELANDE

Lietuvių tautos genocido parodos atidarymas įvyksta šeštadienį, š. m. kovo mėn. 18 d., 4 val. p. p. Naujos lietuvių parapijos salėje. Į atidarymą yra pakviesta daug amerikiečių pareigūnų bei tautybių atstovų. Trumpą atidarymo žodį tars Cuyahoga Apskritis kontrolierius George Voinovich. Paroda vyks šeštadienį iki 10 val. vak. ir sekmadienį, kovo 19 d. nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak.

Visa Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė yra kviečiama aplankyti parodą. Tie kurie gali, yra prašomi dalyvauti atidaryme.

MASINĖ SPORTININKŲ IŠVYKA Į CHICAGĄ

Netoli 10 LSK žaibo krepšinio ir tinklinio komandų, visose prieauglio ir suaugusių klasėse ruošiasi dalyvauti Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos 1972 m. metinėse pirmenybėse š. m. kovo 25-26 d. Chicagoje.

Krepšinyje šios varžybos bus kvalifikacinės dėl dalyvavimo XXII-se Metinėse žaidynėse, š. m. balandžio 22-23 d. Clevelande. Apie 50 žaibo sportininkų žada pakilti Chicagon.

Šalia krepšinio ir tinklinio bus vykdoma ir visų klasių stalo teniso varžybos.

SUSIPAZINIMO PIETUS

Hofbrau Haus restorane (St. Clair ir E. 55 St.) penktadienį, kovo 17, rengiami "Smorgasbord" pietūs susipažinti su naujuoju Cuyahogos apskrities kontrolierium George V. Voinovich. Pietūs bus servuojami nuo 11 val. ryto iki 8 val. vak. Asmeniui — 4 dol. Bilietai gaunami Lietuvių namuose pas Z. Dučmaną, 877 E. 185 St., telef. 531-2131.

Vakare bus programa, gros didelis vokiečių orkestras, pasirodys airių šokėjai, nes pietūs įvyksta šv. Patricko dieną. Visi lietuviai ir visi Geo. V. Voinovich bičiuliai maloniai kviečiami dalyvauti.

• Clevelando Lietuvių Namų finansų komisija perorganizuota ir sustiprinta. Komisija yra sekančios sudėties: pirm. John DeRighter, vykd. vicepirm. Edwardas Stepas, vicepirm. inž. Algis Pautienis, vicepirm. dr. Vikt. Stankus, fin. sekr. Stasys Astrauskas, sekr.

Grandinėlės šokėjos išpildo "Duktė viena namie liko".

V. Bacevičiaus nuotrauka

Grandinėlė iškėlė bures į plačius vandenis TAUTINIŲ RAŠTŲ KALEIDOSKOPAS

Kai kovo 5 dienos popietę žvarbūs vėjai suko sniego verpetus, virštūkstantinė minia vistiek veržėsi į Euclid Senior High auditoriją savomis akimis pamatyti naujus Grandinėlės laimėjimus.

Su Kepurinės ritmais žaviosios šokėjos, kad ir su drebančiom širdim, bet su plačia šypsena pasveikino savo svečius, kurie savo ruožtu jas sutiko nuoširdžiais plojimais. Ryšis tarp scenos ir publikos aiškiai užmegstas. Orkestras šokėjų nepaleidžia, rikiuoja iš šokio į šoki, iš nuotakos į nuotaką, gi šokėjai griežtame ritme pina įmantrias formas. Poros vejas, sukasi, meza tvoreles, audžia... Ir taip dvi valandas. Gražu, išpūdinga, lengva. Nenuostabu, kad žiūrovai dažniais atvejais šokėjams ir orkestrui pri-tardavo ritmiškais plojimais. Dvi valandos greitai prabėgo, o išpūdžių akims ir širdžiai liko labai daug. Jaunį ir seni skirstėsi namo su paraudusiais delnais ir plačiomis šypsenomis.

Jūratė Petraitytė, nariai inž. Romualdas Bublys, dr. Danielius Degesys, Zenonas Dučmanas, Kazys Gaižutis, William Jakubs, Ona Jokūbaitienė, Stasys Mačys, adv. Frank O'Bell, Juozas Sadauskas, dr. Juozas Skrinška ir adv. Paul Chalko.

Pirmininkui John DeRigh-ter dėl kitų pareigų mažiau galinčiam dirbti, komisijai vadovauti pakviestas ir įgaliotas Edwardas Stepas.

PETRAS MAŽELIS

Gal būt, čia ir reikėtų padėti tašką. Tačiau norisi pažūrėti, kur yra šių gražių vaisių paslaptis.

Liudas ir Aleksandra Sagiai, -- Grandinėlės kūrėjai, energija, širdis, ištvermė ir centrinė ašis. Ilgamečiai talkininkai -- Gintautas Neimanas, Livija Kas-

peravičiūtė, Aldona Raulinaitienė, Grandinėlės narių ir tėvų komite-tai, tautinių rūbų audėja Aldona Vaitonienė, orkestro vadovė Dalia Kavaliūnaitė ir jos instrumentalistai, 60 nuolat besikeičiančių šokėjų. Tai vienintelis tokio dydžio šokėjų ansamblis laisvajame lietuvių pasaulyje. Dirva tyliai be atvangos, planuoja, kuria, auga.

Kento universitete liet. bibliotekai paremti auką įteikia dr. G. Matienė ir lietuvių studentų vardu V. Žagarskas. Auką priima J. Cadzow, besirūpinąs universitete liet. biblioteka ir lituanistiniais kursais.

V. Bacevičiaus nuotrauka

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Šie žmonės, jų darbai ir išmintis ir yra Grandinėlės paslaptis.

Grandinėlė nevien pristato tautinį šoki, bet su rikiuoja vieną po kito į nenutrūkstamą grandinę ir sukuria didingą spektaklį, kuris išveda Grandinėlę iš parapijos ribų, o vadovų stipriai laikomas vairs veda į plačius vandenis.

Šiame koncerte Grandinėlė turėjo daug vaidybinio (pantomiminio) elemento. Pradžią gera, šokėjai bando išjausti, ir ateityje dramatis supratimas, tikiu, sustiprės. Grandinėlė techniškai stipri, bet vyrai dažniais atvejais stipresni. Retai taip šokių grupėse pasitaiko.

Negali atsistovėti dažnai keičiamis tautiniais rūbais. Spalvų ir raštų derinys toks turtingas ir įmantrus, kad šokių ritmuose keičiasi kaleidoskopinėmis spalvų figūromis. Šokėjų išvaizda rūpestingai apžiūrėta, švari, tvarkinga. Kiek daugpagarbos rodoma scenai, darbui, tautiniam menui ir žiūrovui.

Šiame Grandinėlės koncerte orkestro vadovės pareigose sėkmingai debiutavo Dalia Kavaliūnaitė. Kai vadovės ranka sustiprės, tikėkimės, kad orkestras suras ir daugiau niuansų, ypač ramesnių ritmų šokiuose. Šiaip orkestras jaučiasi tvirtai. Sekant tautinius šokius ir klausant muzikos paslapčia ateina klausimas -- o jei-gu tai būtų tautinių instrumentų orkestras?

Buvome liudininkais įvairiaspalvių šokių. Pro mūsų akis prabėgo lietuvių darbą ir gamtą vaizduojantieji, būdingi jaunatviški žaidimų ir vestuvinių papročių šokiai. Tai buvo ilgas lietuvių gyvenimas, kurį Grandinėlė mums atskleidė dviejų valandų laikotarpyje.

Burės pakeltos, vandenys platis.

Gero vėjo Grandinėlei.

P.S. Gražios gėlės, bet ar reikia kalbų! Jos nutraukia žiūrovų plojimus, vargina scenoje esančius pavargusius šokio menininkus, nužudo pakilią nuotaiką. Padėk žiūrovai pareiškiapats ir abejoju, kad žiūrovas prašo ką nors kitą už jį šią malonią pareigą atlikti. Gėlės, dovanos, graži talka ir parama be paaškinimų kalba už save. Reikia atsiminti, kad tokiais atvejais kalbėtojas dažniausiai pats vienas gėrisi savo nuosavu balsu.

PADEKA

Grandinėlės jaunimo, jų tėvų, grupės bičiulių, lietuviškos visuomenės dėka Grandinėlės rengtas, visiems didžiojo Clevelando gyventojams, lietuviškų sceninių šokių koncertas gražiai pavyko.

Visiems, o visiems bendradarbiams, talkininkams, geradariams nuoširdžiai dėkoju.

Liudas Sagys

PARAMA VASARIO 16 GIMNAZIJAI

1955 m. vasario mėn. 13 d. L.V.S. Ramovė Clevelando skyriaus visuotinio susirinkimo nutarimu prie šio skyriaus įsteigtas Vasario 16 gimnazijai remti būrelis.

Nors skyriuje yra apie 100 narių, bet vien iš ramovėnų nepavyko būrelį suorganizuoti ir teko įtraukti ir ne ramovėnus.

Tuo metu Clevelande buvo rodos, net 7 būreliai, bet ilgainiui kiti pavargo. Išvykus iš Clevelando vieno būrelio vadovė p. Koklienė, Ramovės būrelio vadovui teko perimti jos vadovautą būrelį Nr. 156, nors jame tebuvo likę tik 9 nariai.

Kiek man žinoma, Clevelande šiuo metu yra likę 5 būreliai: dviem vadovauja p. St. Nasvytis, vienam p. Iz. Jonaitienė ir dviem Ramovės būrelio vadovas.

Per 17 metų iki 1972 m. sausio mėn. 1 d. Ramovės būrelio vadovas surinko ir pasiuntė Vasario 16 gimnazijai 5529 dol.

Nuo pat Ramovės būrelio įsteigimo iki šiai dienai nuoširdžiai remia gimnaziją ir tebėra būrelio nariais: p.p. Jonas Baranauskas, Kazys Budrys (su pertrauka), Vincas Čepukaitis, Algimantas Dailidė, Vytautas Senkus ir šio būrelio vadovas.

Iš p. Koklienės vadovauto būrelio Nr. 156 kiek man žinoma, tebėra p. Estera Alšėnienė, Alfonsas Baliūnas, Stasys Lukoševičius, Danutė Melinauskienė, Petronėlė Stanišienė, Eriks Ungėris, Ignas Verbyla ir Vacys Vinclovas.

Kad ir vėliau įstoję kai kurie būrelio nariai aukoja daugiau negu po 1 dol. per mėnesį, pav.: Adolfas Lūza, Juozas Žemaitis, Sigitas Pladys. Pastarasis šiems metams jau įmokėjo 25 dol.

Apart aukščiausiai išvardintų 1971 metais per abu būrelius nariais buvo ir apsimokėjo po 12 dol. šie būrelių nariai: Vladas Bačiulis, Jonas Balbatas, Jokūbas Bartkus, Vytautas Biliūnas, Jonas Citulis, Stasys Gausys, Edvardas Ilenda, Antanas Jonaitis, Vladas Knis-tautas, Pranas Mainelis, Stasys Fabrinkis, Stasys Radzevičius, Petras Sajo-nas, Jonas Skavičius, Linas Staškūnas, Ignas Statkevičius, Antanas Styra, Vladas Šniolis, Petras Tamulionis, po 9 dol. Feliksas Navickas ir Kęstutis Žygas ir 5 dol. Petras Vaiginis.

Nuoširdžiai dėkoju gimnazijos auklėtinių ir savo vardu visiems būrelių rėmėjams ir kviečiu ir kitus įsijungti į gimnazijos rėmėjų eiles.

Ant. Mikolūnas

Ramovės būrelio vadovas

LB CLEVELANDO APYLINKĖS PINIGINĖ PARAMA

L.B. Clevelando Apylin-kės valdyba nuo savo kadencijos pradžios ligi šios dienos suteikė pinigines paramos sumoje \$604.00.

Pedagoginiams

Kursams\$151.00

"Pasaulio Lietuvis"

leidimui\$150.00

Nupirkto 5 akcijos

Liet. namų\$135.00

Paskirta jaunimo

kongreso

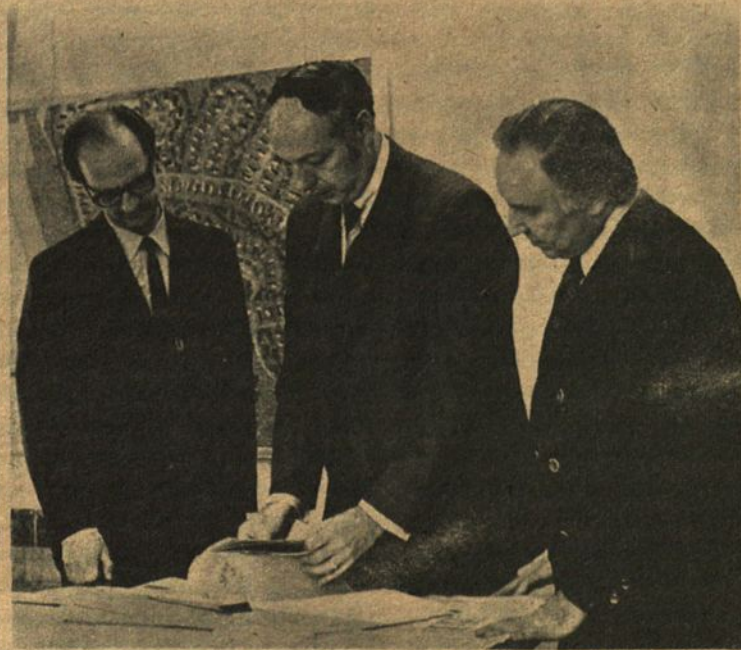
ruošai\$109.00

Paskirta "Žaibo"

sporto klubui \$ 59.00

5 Lietuvių namų akcijos nupirkto Lietuvių Studen-tų S-gos Clevelando skyriaus vardu, šia proga puoselėjant viltį, kad ir mūsų pasiturintieji akademikai aktyviau prisidės prie lėšų telkimo taip svarbiam tikslui. Pinigai akcijoms pirkti gauti Apyl. Valdybos pir-mininko J. Malskio pastan-gomis iš kadaise Clevelande veikusio akademinio sambūrio, kurio veiklą užbaigus kasos likučiai buvo perves-ti L.B. apyl. su pageidavi-mu tuos pinigų panaudoti Lietuvių namų statybai.

(pk)

Clevelando lietuvių naujųjų namų architektūrinių planų peržiūrą atlieka dail. M. Nasvytis, architektas M. Manders ir dail. A. Vaikšnoras, Dailininkams pageidaujant naujųjų namų salėje bus padaryti specialūs įrengimai, kad salę būtų galima naudoti kaip paveikslų galeriją. Namai bus naujosios lietuvių parapijos rajone, E. 185 St. ir Kewanee Ave.

J. Garlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MIRĘ BUVĘS LIETUVOJE KONSULAS

Vasario 28 d. Berne mirė dr. Friedrich Kaestli, buvęs šveicarijos konsulas Lietuvoje. Paskirtas konsulu 1936 metais, velionis išbuvo tose pareigose iki sovietų okupacijos 1940 m. vasaros ir prievartinio Lietuvos įjungimo Sovietų Sąjungon. Prieš išvažiuodamas iš Lietuvos, dr. Kaestli vedė lietuvaitę Ireną Augevičiūtę, Lietuvos kariuomenės pulkininko gydytojo Jono Augevičiaus dukterį.

Karo ir pokario metais visa Augevičių šeima dr. Kaestli dėka galėjo prisiglausti, o vėliau ir įsikurti

šveicarijoje. Dr. J. Augevičius, vienas iš "33" tremtinių iš Vilniaus lenkų okupacijos metu, šveicarijoje ir mirė, lygiu būdu šveicarų žemė priglaudė tapytoją Joną Mackevičių, kurio duktė Stasė ištekdėjo už jaunojo Augevičiaus, irgi gydytojo.

Dr. Kaestli buvo pirmas šveicarų karjeros konsulas nepriklausomoje Lietuvoje. Prieš jį ilgus metus garbės konsulo pareigas Kaune ėjo G. Weingartas, kuris taip prisirišo prie Lietuvos, jog, pasitraukęs iš konsulo pareigų, priėmė Lietuvos pilietybę ir netoli Jonavos įsigijo ūkį. Jo žmona buvo gimusi Lietuvoje.

Dr. Kaestli, miręs eida-

mas 79-tuosius metus, 1959 m. išėjo į pensiją, prieš tai išbuvęs 12 metų šveicarijos generaliniu konsulu Kanadoje. Kaestli sūnus pavadintas lietuvišku Vyčio vardu. (ag)

• Dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė, gyvenanti Chicagoje, sukūrė įspūdingą ir menišką plakatą operai "Jūratė ir Kastytis" operą, kuri bus statoma Chicagoje balandžio 29, 30 ir gegužės 6 ir 7 d.

LIETUVIŲ FONDO VALDYBOS PRAŠYMAS

LF narių metinis visuotinis suvažiavimas įvyks š. m. gegužės mėn. 6 d. Chicagoje. Visiems LF nariams bus siunčiami pakvietimai dalyvauti suvažiavime. Daug LF narių metų bėgyje pakeičia adresus. Ne visi jie praneša LF valdybai savo naujus adresus. LF valdyba prašo tuos narius, kurie dar nepranešė savo naujų adresų, tuojau pranešti. Priešingu atveju, jie negalės gauti kvietimo į suvažiavimą.

Kartu prašoma LF vietos komitetų bei įgaliotinių pranešti savo apylinkių pastaruoju metu mirusiųjų LF narių vardu ir pavardes. Labai prašoma ateity visų

K. Donelaičio aukšt. mokyklos mokiniai atlieka dalį programos Vasario 16 minėjime.

V. Noreikos nuotrauka

VASARIO 16 MINĖJIMAS KR. DONELAIČIO MOKYKLOSE

K. Donelaičio mokyklų Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 19 d. Francis McKay mokyklos auditorijoje. Minėjime dalyvavo žemesniosios ir aukštesniosios mokyklų mokiniai, jų tėvai ir svečiai. Pradėjome Amerikos ir Lietuvos himnais, o mokyklos direktorius J. Širka minėjimą atidarė, keliais žodžiais primindamas dienos reikšmę — pagerbti mūsų tėvų kraštą ir su viltimi žiūrėti į ateitį, kada Lietuva vėl bus laisva.

Minėjimo programai vadovavo aštuntosios kl. mokinė Rita Kėkštaitė. Programos pradžioje buvo rodomas filmas "Lietuvos Karys", paruoštas Ed. Vengiansko. Filmas buvo apie kovotojus dėl Lietuvos laisvės nuo pat pirmųjų karių iki mūsų dienų. Po filmo pasirodė patys mokyklos mokiniai su tautiniais šokiais ir dainomis. Dainavo visi aukštesniosios ir žemesniosios mokyklos mokiniai, pri-
tardami net kai kuriems tautiniams šokiams. Buvo įspūdinga. Maironio eilėraštį "Mylėk, lietuvi", padėklavavo septintosios kl. mokinė Silvija Jurkskaitytė. Programoje keitėsi dainos su tautiniais šokiais, kuriuos paruošė mūsų moky-

• ALT S-gos Philadelphiajos skyrius atsiuntė 50 dol. papildymui savo įnašų Vilties draugijoje. Tokiu būdu dabar skyrius į Vilties draugiją bus įnešęs 375 dol. Už paramą skyriaus valdybai dėkojame.

tojos I. Smieliausienė ir Violeta Atkinson. Dainoms vadovavo ir mokinius dainuoti išmokė muzikos mokytojai V. Gutauskas ir A. Paulikaitis. Programos gale buvo IV-sios Dainų šventės dalyviams padėkos lapų įteikimas. Didelis būrys mūsų mokyklų dainininkų dalyvavo pernai Dainų šventėje, nemažesnis dalyvas ir šios vasaros Tautinių šokių šventėje.

Minėjimą užbaigėme garsiai ir nuoširdžiai dainuodami "Grįšim, grįšim"

Vita Musonytė,
VIII kl. mokinė

RITA KĖKŠTAITE, Kr. Donelaičio mokyklos VIII kl. mokinė pranešinėję programą Vasario 16 minėjime.
V. Noreikos nuotrauka

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

J. Šarka, Omaha	3,00
J. Povilaitienė, Omaha ...	2,00
ALT New Jersey Skyrius	15,00
SLA 3 Kuopa, Elizabeth ..	10,00
A. Kuprevičius, Cleveland	2,00
S. Kešgaila, Montreal	2,00
K. Kazlauskas, Cornwells Heights	2,00
P. Šlepetis, Elizabeth	2,00
J. Gumbelevičius, St. Louis	7,00
N. Reikalas, Kenosha	2,00
C. Laikūnas, Monee	2,00
P. Pečenkis, Elizabeth	2,00
V. Sutkus, W. Germany	7,00
A. Daunys, Syosset	2,00
J. Petkūnas, Chicago	2,00
J. Agurkis, Omaha	5,00
P. Urbaitis, Iatlija	10,00
J. Ilendienė, Cleveland	2,00
J. Deksnys, Vineland	2,00
K. Grintalas, Baltimore ..	2,00
J. Liaukus, Woodhaven ...	2,00
V. Balukas, Chicago	7,00
P. Morkūnas, Cleveland ...	2,00
P. Paprockas, Forest Hills	4,00
A. Miselis, Chicago	2,00
A. Dirgėla, Chicago	2,00
J. Jankus, Chicago	7,00
M. Šaltėnis, Inglewood	2,00
J. Marčiukaitis, W. Germany	1,50
A. Matulionis, Cleveland	10,00
G. Venk, Santa Monica ...	2,00
J. Činkus, Cicero	2,00
J. Lesčinskis, Detroit ...	2,00
O. Simonaitis, Cicero	2,00
J. Žvynys, Chicago	10,00
I. Geštartas, Australia ...	5,60
B. Užemis, Phoenix	10,00
J. Naujokaitis, Cleveland	3,00
V. Marulevičius, Weston ..	2,00
V. Žmuidzinas, Rochester	2,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

SLA 136 kuopos Pirmininkui

A. A.

VLADUI BRAZIULIUI

mirus, jo žmoną VERONIKĄ ir dukras ELENĄ STEPAITIENĘ, REGINĄ NASVYTIENĘ ir LAIMĄ JARAŠŪNIENĘ su šeimomis užjaučiame ir drauge liūdime

SLA 136-toji kuopa

A. + A.

Pulk. VL. BRAZIULEVIČIUI

netikėtai mirus, jo ŽMONAI, dukterims ALEI, REGINAI, NIJOLEI, žentams HERBERTUI STEPAIČIUI, JONUI NASVYČIUI, EMANUELIUI JARAŠŪNUI ir vaikaičiams gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Marcelė Stepaitienė
Aldona ir Marius Sodoniai
Gražina ir Lee Herzog
Laimutė ir Algirdas Stepaičiai

Pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, žmoną VERONIKĄ ir dukras ELENĄ STEPAITIENĘ, REGINĄ NASVYTIENĘ, LAIMĄ JARAŠŪNIENĘ su šeimomis, nuoširdžiai užjaučiame

Viktorija Keraitienė
ir šeima Australijoje,
giminės Lietuvoje ir
V. Tamošiūnas
Detroite, Mich.

Bielai Birutitei REGINAI NASVYTIENEI, šeimos nariams, giminėms bei artimiesiems, jos brangiam tėveliui

pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Clevelando Birutietės

Mylimai motinai mirus,

JONUI ŠVARCUI

su šeima ir visiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą

Rita ir Juozas Premeneckai

Brangiai Mamytei

A. A.

ANTANINAI ŠVARCHIENEI

mirus, jos sūnui JONUI, dukteriai ANTANINAI ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Raulinaičių šeima

Pulk. VL. BRAZIULIUI

mirus, Jo žmonai, dukterims ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

N. ir V. Braziuliai
G. ir A. Karsokai
A. ir J. Kazėnai

A. A.

Pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, jo dukterį mūsų mielą REGINĄ NASVYTIENĘ su šeima, giminės ir artimuosius skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Iz. Jonaitienė
M. Barniškaitė
D. R. Nasvyčiai

Pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, jo dukrą REGINĄ NASVYTIENĘ, anūkus VILIJĄ ir PAULIŲ, bei kitus Jo šeimos narius giliai užjaučia ir kartu liūdi

Jonas, Algis ir Vytas
Gudėnai

A. A.

Pulk. VLADUI BRAZIULIUI

mirus, jo žmoną VERONIKĄ, dukras ELENĄ STEPAITIENĘ, REGINĄ NASVYTIENĘ, LAIMĄ JARAŠŪNIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Mykolas ir Ona Vinclovai